

לְמוּד יוֹמִי

משניות זוהר

עם תיקוני זוהר

דף ליום לסיום בשנה

בעידודו של מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
במדבר תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ד

א. נַעֲרָה שֶׁנִּתְפַּתְּתָה - בָּשְׁתָּהּ וּפְגָמָהּ וְקְנָסָהּ שֶׁל אָבִיהָ, וְהַצַּעַר בַּתְּפוּסָה. עָמְדָה בַּדִּין עַד שֶׁלֹּא מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אָב. מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין. לֹא הִסְפִּיקָה לַעֲמֹד בַּדִּין עַד שֶׁמֵּת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ. עָמְדָה בַּדִּין עַד שֶׁלֹּא בָּגְרָה - הֲרֵי הֵן שֶׁל אָב. מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין. לֹא הִסְפִּיקָה לַעֲמֹד בַּדִּין עַד שֶׁבָּגְרָה - הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אִם לֹא הִסְפִּיקָה לִגְבּוֹת עַד שֶׁמֵּת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ. מַעֲשֶׂה יָדֶיהָ וּמְצִיאָתָהּ, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא גָבְתָה. מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין: ב. הַמְאָרֵס אֶת בִּתּוֹ, וְגֵרְשָׁהּ. אֵרְסָהּ וְנִתְאַרְמְלָה - כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלּוֹ. הִשִּׂיאָהּ וְגֵרְשָׁהּ, הִשִּׂיאָהּ וְנִתְאַרְמְלָה - כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלָּהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל אָב. אָמְרוּ לוֹ: מִשֶּׁהִשִּׂיאָהּ - אֵין לְאָבִיהָ רְשׁוּת בָּהּ: ג. הַגִּיּוֹרֶת שֶׁנִּתְגַּיְּרָה בְּתָהּ עִמָּהּ, וְזִנְּתָה - הֲרֵי זוֹ בְּחֶנֶק. אֵין לָהּ לֹא פֶּתַח בֵּית הָאָב, וְלֹא מֵאָה סֶלַע. הָיְתָה הוֹרָתָהּ שֶׁלֹּא בִּקְדֻשָּׁה וְלֵדָתָהּ בִּקְדֻשָּׁה - הֲרֵי זוֹ בִּסְקִילָה. אֵין לָהּ לֹא פֶּתַח בֵּית הָאָב וְלֹא מֵאָה סֶלַע. הָיְתָה הוֹרָתָהּ וְלֵדָתָהּ בִּקְדֻשָּׁה - הֲרֵי הִיא כִּבַת יִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר. יֵשׁ לָהּ אָב וְאֵין לָהּ פֶּתַח בֵּית הָאָב, יֵשׁ לָהּ פֶּתַח בֵּית הָאָב וְאֵין לָהּ אָב - הֲרֵי זוֹ בִּסְקִילָה. לֹא נֶאֱמַר: "פֶּתַח בֵּית אָבִיהָ" (דברים כב, כא) - אֶלָּא לְמִצְוָה:

ד. הָאָב זַכַּאי בְּבִתּוֹ בְּקִדּוּשֶׁיהָ - בְּכֶסֶף בְּשְׁטָר וּבְבִיאָה. וְזַכַּאי בְּמְצִיאָתָהּ וּבְמַעֲשֶׂה יָדֶיהָ וּבַהֲפָרַת נְדָרֶיהָ. וּמְקַבֵּל אֶת גִּטָּהּ. וְאֵינוֹ אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. נִשְּׂאת - יָתֵר עָלָיו הַבַּעַל שֶׁאוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ, וְחַיָּב בִּמְזוֹנוֹתֶיהָ בִּפְרִקּוֹנָהּ, וּבִקְבוּרָתָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַפִּלּוּ עָנִי שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל - לֹא יִפְחוֹת מִשְּׁנֵי חֲלִילִים וּמְקוֹנֶנֶת: ה. לְעוֹלָם הִיא בִּרְשׁוּת הָאָב, עַד שֶׁתִּכָּנֵס לִרְשׁוּת הַבַּעַל לַנְּשׂוּאִין. מָסַר הָאָב לִשְׁלוּחֵי הַבַּעַל - הֲרֵי הִיא בִּרְשׁוּת הַבַּעַל. הָלַךְ הָאָב עִם שְׁלוּחֵי הַבַּעַל, אוֹ שֶׁהָלְכוּ שְׁלוּחֵי הָאָב עִם שְׁלוּחֵי הַבַּעַל - הֲרֵי הִיא בִּרְשׁוּת הָאָב. מָסְרוּ שְׁלוּחֵי הָאָב לִשְׁלוּחֵי הַבַּעַל - הֲרֵי הִיא בִּרְשׁוּת הַבַּעַל: ו. הָאָב אֵינוֹ חַיָּב בִּמְזוֹנוֹת בִּתּוֹ. זֶה מִדְרָשׁ דָּרַשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה לִפְנֵי חֲכָמִים בַּכֶּרֶם בְּיַבְנֶה: 'הַבָּנִים יִירְשׁוּ וְהַבָּנוֹת יְזוֹנוּ' - מָה הַבָּנִים אֵינָן יוֹרְשִׁין אֶלָּא לְאַחַר מִיתַת הָאָב, אַף הַבָּנוֹת אֵינָן נְזוֹנוֹת אֶלָּא לְאַחַר מִיתַת אֲבִיהֶן: ז. לֹא כָתַב לָהּ כְּתֻבָּה - בְּתוּלָה גּוֹבָה מָאתַיִם, וְאַלְמָנָה מָנֶה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין. כָּתַב לָהּ שָׂדֶה שָׁוֶה מָנֶה תַּחַת מָאתַיִם זוּז, וְלֹא כָתַב לָהּ: 'כָּל נִכְסִים דְּאִית לִי אַחֲרָאִין לִכְתֻבְּתִיךְ' - חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: ח. לֹא כָתַב לָהּ: 'אִם תִּשְׁתַּבְּאִי אֶפְרְקִנִּיךְ וְאוֹתְבִנִּיךְ לִי לְאִנְתּוּ', וּבַכְּתֻבָּה: 'אַהַדְּרִנִּיךְ לְמִדִּינְתִּיךְ' - חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: ט. נִשְׁבֵּית - חַיָּב

לְפִדּוּתָהּ. וְאִם אָמַר: ׳הֲרֵי גּוּפָהּ וּכְתֻבָּתָהּ תִּפְדֶּה אֶת עַצְמָהּ׳ – אֵינוֹ רַשַּׁאי. לָקְתָה – חַיָּב לְרַפְאוֹתָהּ. אָמַר: ׳הֲרֵי גּוּפָהּ וּכְתֻבָּתָהּ, תִּרַפֵּא אֶת עַצְמָהּ׳ – רַשַּׁאי: י. לֹא כָּתַב לָהּ: ׳בְּנִין דִּכְרִין דְּיִהְוֹון לִיכִי מִנַּאי אִינּוּן יְרִתּוּן כְּסַף כְּתֻבְּתִיךְ יָתֵר עַל חוּלָקֵיהוֹן דְּעִם אֲחֵיהוֹן׳ – חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: יא. ׳בְּנָן נָקְבָן דְּיִהְוֵין לִיכִי מִנַּאי, יְהֵוֵין יָתְבָן בְּבֵיתִי וּמִתְּזָנָן מִנְּכְסַי עַד דְּיִתְנַסְּבָן לְגֻבְרִין׳ – חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: יב. ׳אַתְּ תְּהֵא יָתְבָא בְּבֵיתִי וּמִתְּזָנָא מִנְּכְסַי, כָּל יְמֵי מִגַּד אַלְמְנוּתִיךְ בְּבֵיתִי׳ – חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין. כָּךְ הָיוּ אַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם כּוֹתְבִין. אַנְשֵׁי גָּלִיל הָיוּ כוֹתְבִין כְּאַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם. אַנְשֵׁי יְהוּדָה הָיוּ כוֹתְבִין: ׳עַד שֶׁיִּרְצוּ הַיּוֹרְשִׁים לִתֵּן לִיךְ כְּתֻבְּתִיךְ׳, לְפִיכָךְ אִם רָצוּ הַיּוֹרְשִׁין – נוֹתְנִין לָהּ כְּתֻבָּתָהּ וּפוֹטְרִין אוֹתָהּ:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ה

א. אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ: בְּתוּלָה גּוֹבָה מָאתַיִם וְאַלְמָנָה מָנֶה, אִם רָצָה לְהוֹסִיף אֲפִלּוּ מֵאָה מָנֶה – יוֹסִיף. נִתְאָרְמָלָה אוֹ נִתְגָּרְשָׁה בֵּין מִן הָאֵרוּסִין בֵּין מִן הַנִּשּׂוּאִין – גּוֹבָה אֶת הַכֹּל. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: מִן הַנִּשּׂוּאִין – גּוֹבָה אֶת הַכֹּל. מִן הָאֵרוּסִין – בְּתוּלָה גּוֹבָה מָאתַיִם וְאַלְמָנָה מָנֶה, שֶׁלֹּא כָּתַב לָהּ אֶלָּא עַל מְנָת לְכָנְסָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם רָצָה כּוֹתֵב לִבְתוּלָה שְׁטָר שֶׁל מָאתַיִם וְהִיא כּוֹתֶבֶת: ׳הִתְקַבַּלְתִּי מִמְּךָ מָנֶה׳. וּלְאַלְמָנָה מָנֶה, וְהִיא כּוֹתֶבֶת: ׳הִתְקַבַּלְתִּי מִמְּךָ חֲמִשִּׁים זוּז׳. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל הַפּוֹחֵת לִבְתוּלָה מִמָּאתַיִם וּלְאַלְמָנָה מִמָּנֶה – הֲרֵי זוֹ בְּעִילַת זְנוּת: ב. נוֹתְנִין לִבְתוּלָה שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ מִשֶּׁתִּבְעָהּ הַבַּעַל לְפָרְנֵס אֶת עַצְמָהּ. וּכְשֶׁם שֶׁנּוֹתְנִין לָאִשָּׁה – כָּךְ נוֹתְנִין לָאִישׁ לְפָרְנֵס אֶת עַצְמוֹ. וּלְאַלְמָנָה – שְׁלֹשִׁים יוֹם. הִגִּיעַ זְמַן וְלֹא נִשְּׂאוּ – אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלּוֹ וְאוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: נוֹתְנִין לָהּ הַכֹּל תְּרוּמָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מֻחֶצָּה חֻלִּין וּמֻחֶצָּה תְּרוּמָה: ג. הַיָּבָם אֵינוֹ מַאֲכִיל בַּתְּרוּמָה. עָשְׂתָה שִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בִּפְנֵי הַבַּעַל וְשִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בִּפְנֵי הַיָּבָם, וַאֲפִלּוּ כֻּלָּן בִּפְנֵי הַבַּעַל, חָסֵר יוֹם אֶחָד בִּפְנֵי הַיָּבָם, אוֹ כֻּלָּן בִּפְנֵי הַיָּבָם, חָסֵר יוֹם אֶחָד בִּפְנֵי הַבַּעַל – אֵינָהּ אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה. זוֹ מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה. בֵּית־דִּין שֶׁל אַחֲרֵיהֶן אָמְרוּ: אֵין הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה, עַד שֶׁתִּכָּנֵס לַחֻפָּה: ד. הַמַּקְדִּישׁ מַעֲשֵׂה יְדֵי אִשְׁתּוֹ – הֲרֵי זוֹ עוֹשָׂה וְאוֹכֶלֶת. הַמּוֹתָר – רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הֶקְדֵּשׁ. רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר: חֻלִּין: ח. אֵלּוּ מְלָאכוֹת שֶׁהָאִשָּׁה עוֹשָׂה לְבַעְלָהּ: טוֹחֶנֶת, וְאוֹפָה, וּמְכַבֶּסֶת, מְבַשֶּׁלֶת, וּמְנִיקָה אֶת בְּנָהּ, מַצַּעַת לוֹ הַמִּטָּה, וְעוֹשָׂה בַּצֶּמֶר. הִכְנִיסָה לוֹ שִׁפְחָה אַחַת – לֹא טוֹחֶנֶת וְלֹא אוֹפָה וְלֹא מְכַבֶּסֶת. שְׁתַּיִם – אֵינָהּ מְבַשֶּׁלֶת, וְאֵינָהּ מְנִיקָה אֶת בְּנָהּ. שָׁלֹשׁ –

אֵינָהּ מַצַּעַת לוֹ הַמִּטָּה וְאֵינָהּ עוֹשָׂה בַּצֶּמֶר. אַרְבַּע - יוֹשֶׁבֶת בַּקַּתֶּדְרָא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֲפִלּוּ הִכְנִיסָה לוֹ מֵאָה שְׁפָחוֹת - כּוֹפָהּ לַעֲשׂוֹת בַּצֶּמֶר, שֶׁהַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי זִמָּה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִלַּעֲשׂוֹת מְלָאכָה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּתָהּ, שֶׁהַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי שִׁעְמוּם: ו. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִתַּשְׁמִישׁ־הַמִּטָּה, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שַׁבָּת אֶחָת. הַתַּלְמִידִים יוֹצְאִין לְתַלְמוּד־תּוֹרָה שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת - שְׁלֹשִׁים יוֹם. הַפּוֹעֲלִים - שַׁבָּת אֶחָת. הָעוֹנָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה: הַטַּיָּלִין - בְּכָל יוֹם. הַפּוֹעֲלִים - שְׁתַּיִם בַּשַּׁבָּת. הַחַמָּרִים - אַחַת בַּשַּׁבָּת. הַגַּמָּלִים - אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. הַסַּפָּנִים - אַחַת לְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: ז. הַמּוֹרֶדֶת עַל בַּעְלָהּ - פּוֹחֲתִין לָהּ מִכְּתֻבָּתָהּ שִׁבְעָה דִינָרִין בַּשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁבְעָה טַרְפְּעִיקִין. עַד מָתַי הוּא פּוֹחֵת? עַד כְּנֶגֶד כְּתֻבָּתָהּ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: לְעוֹלָם הוּא פּוֹחֵת וְהוֹלֵךְ, שֶׁמָּא תִּפֹּל לָהּ יְרֻשָּׁה מִמָּקוֹם אַחֵר - גּוֹבָה הֵימֶנָּה. וְכֵן הַמּוֹרֵד עַל אִשְׁתּוֹ - מוֹסִיפִין לָהּ עַל כְּתֻבָּתָהּ שִׁלְשָׁה דִינָרִין בַּשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁלְשָׁה טַרְפְּעִיקִין: ח. הַמַּשְׁרֶה אֶת אִשְׁתּוֹ עַל־יְדֵי שָׁלִישׁ - לֹא יִפְחוֹת לָהּ מִשְּׁנֵי קַבִּין חִטִּין, אוֹ מֵאַרְבָּעָה קַבִּין שְׂעוֹרִים, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: לֹא פָּסַק לָהּ שְׂעוֹרִים, אֶלָּא רַבִּי יִשְׁמָעֵאל שֶׁהָיָה סָמוּךְ לֶאֱדוֹם. וְנוֹתֵן לָהּ חֲצִי קַב קִטְנִית וַחֲצִי לֹג שֶׁמֶן, וְקַב גְּרוֹגְרוֹת, אוֹ מָנֶה דְּבֵלָה. וְאִם אֵין לוֹ - פּוֹסֵק לְעַמְּתָן פֵּרוֹת מִמָּקוֹם אַחֵר. וְנוֹתֵן לָהּ מִטָּה, מַפֵּץ, וּמַחֲצֶלֶת. וְנוֹתֵן לָהּ כִּפָּה לְרֹאשָׁהּ, וַחֲגוֹר לְמָתְנֶיהָ, וּמְנַעֲלִים מִמּוֹעֵד לְמוֹעֵד, וְכֵלִים שֶׁל חֲמִשִּׁים זוּז מִשָּׁנָה לְשָׁנָה. וְאֵין נוֹתְנִין לָהּ - לֹא חֲדָשִׁים בִּימוֹת הַחַמָּה, וְלֹא שְׁחָקִים בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים. אֶלָּא נוֹתֵן לָהּ כֵּלִים שֶׁל חֲמִשִּׁים זוּז בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים, וְהִיא מִתְכַּסָּה בִּבְלָאוֹתֵיהֶן בִּימוֹת הַחַמָּה, וְהַשְּׁחָקִים שֶׁלָּהּ: ט. נוֹתֵן לָהּ מָעָה כֶּסֶף לְצָרְכָּהּ, וְאוֹכֶלֶת עִמּוֹ מִלֵּילֵי שַׁבָּת לְלֵילֵי שַׁבָּת. וְאִם אֵין נוֹתֵן לָהּ מָעָה כֶּסֶף לְצָרְכָּהּ - מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ שֶׁלָּהּ. וּמָה הִיא עוֹשָׂה לוֹ? מִשְׁקַל חָמֵשׁ סְלָעִים שְׁתֵּי בִיהוּדָה, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְלָעִים בַּגְּלִיל, אוֹ מִשְׁקַל עֶשֶׂר סְלָעִים עֵרֶב בִּיהוּדָה, שֶׁהֵן עֶשְׂרִים סְלָעִים בַּגְּלִיל. וְאִם הָיְתָה מְנִיקָה - פּוֹחֲתִים לָהּ מִמַּעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וּמוֹסִיפִין לָהּ עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּעָנִי שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל. אֲבָל בַּמְכֻבָּד - הַכֹּל לְפִי כְּבוֹדוֹ:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ו

א. מְצִיאַת הָאִשָּׁה, וּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ - לְבַעְלָהּ. וְיֹרֶשְׁתָּהּ - הוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. בָּשְׁתָּהּ וּפִגְמָהּ - שֶׁלָּהּ. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר: בִּזְמַן שֶׁבַּסֵּתֶר - לָהּ שְׁנֵי חֲלָקִים, וְלוֹ אֶחָד. וּבִזְמַן

שֶׁבַּגְּלוּי - לוֹ שְׁנֵי חֲלָקִים, וְלָהּ אֶחָד. שֶׁלּוֹ - יִנָּתֵן מִיָּד. וְשֶׁלָּהּ - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת: ב. הַפּוֹסֵק מָעוֹת לַחֲתָנוֹ, וּמֵת חֲתָנוֹ, אָמְרוּ חֲכָמִים: יָכוֹל הוּא שֶׁיֹּאמַר: 'לְאָחִיךָ הָיִיתִי רוֹצֶה לִתֵּן, וּלְךָ אִי אֶפְשִׁי לִתֵּן': ג. פְּסָקָה לְהַכְנִיס לוֹ אֶלֶף דִּינָר - הוּא פּוֹסֵק כְּנֶגְדָּן חֲמִשָּׁה־עָשָׂר מָנֶה. וּכְנֶגֶד הַשּׁוּם - הוּא פּוֹסֵק פָּחוֹת חֻמָּשׁ. שׁוּם בְּמָנֶה וְשָׁוֶה מָנֶה - אֵין לוֹ אֶלָּא מָנֶה. שׁוּם בְּמָנֶה - הֵיא נוֹתֶנֶת שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד סֶלַע וְדִינָר. וּבְאַרְבַּע מֵאוֹת - הֵיא נוֹתֶנֶת חֲמֵשׁ מֵאוֹת. מַה שֶּׁהֶחָתָן פּוֹסֵק - הוּא פּוֹסֵק פָּחוֹת חֻמָּשׁ: ד. פְּסָקָה לְהַכְנִיס לוֹ כְּסָפִים - סֶלַע כֶּסֶף נַעֲשָׂה שִׁשָּׁה דִּינָרִים. הֶחָתָן מְקַבֵּל עָלָיו עֲשָׂרָה דִּינָרִין לַקָּפָה, לְכָל מָנֶה וּמָנֶה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה: ה. הַמַּשִּׂיא אֶת בִּתּוֹ סְתָם - לֹא יִפְחוֹת לָהּ מֵחֲמִשִּׁים זוּז. פָּסַק לְהַכְנִיסָהּ עֲרֻמָּה - לֹא יֹאמַר הַבַּעַל: 'כְּשֶׁאַכְנִיסָהּ לְבֵיתִי אֲכַסֶּנָּה בִּכְסוּתִי' - אֶלָּא מְכַסָּהּ וְעוֹדָהּ בְּבֵית אָבִיהָ. וְכֵן הַמַּשִּׂיא אֶת הַיְתוֹמָה - לֹא יִפְחוֹת לָהּ מֵחֲמִשִּׁים זוּז. אִם יֵשׁ בַּכִּיס - מְפַרְנְסִין אוֹתָהּ לְפִי כְּבוֹדָהּ: ו. יְתוֹמָה שֶׁהִשִּׂיאָתָהּ אִמָּהּ אוֹ אֲחֶיהָ מִדַּעְתָּהּ, וְכָתְבוּ לָהּ בְּמֵאָה אוֹ בַחֲמִשִּׁים זוּז - יְכוֹלָה הִיא מִשֶּׁתַּגְדִּיל לְהוֹצִיא מִיָּדָן מַה שֶּׁרָאוּי לְהִנָּתֵן לָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִשִּׂיא אֶת הַבַּת הָרִאשׁוֹנָה - יִנָּתֵן לַשְּׁנִיָּה כְּדֶרֶךְ שֶׁנִּתַּן לָרִאשׁוֹנָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: פְּעָמִים שֶׁאָדָם עָנִי וְהֶעֱשִׁיר אוֹ עָשִׁיר וְהֶעֱנִי, אֶלָּא שָׁמִין אֶת הַנְּכָסִים וְנוֹתְנִין לָהּ: ז. הַמַּשְׁלִישׁ מָעוֹת לְבִתּוֹ, וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'נֶאֱמָן בַּעְלִי עָלַי' - יַעֲשֶׂה הַשָּׁלִישׁ מַה שֶּׁהִשְׁלִישׁ בְּיָדוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: וְכִי אֵינָהּ אֶלָּא שָׁדֶה, וְהִיא רוֹצָה לְמָכְרָהּ - הֲרֵי הִיא מְכוּרָה מֵעַכְשָׁיו! בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בִּגְדוֹלָה. אֲבָל בִּקְטַנָּה - אֵין מַעֲשֵׂה קְטַנָּה כְּלוּם:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ז

א. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִלֶּהָנוֹת לוֹ, עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם - יַעֲמִיד פַּרְנָס. יָתֵר מִכֵּן - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּיִשְׂרָאֵל, חֹדֶשׁ אֶחָד - יְקַיֵּם. וּשְׁנַיִם - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. וּבַכֹּהֲנֶת, שְׁנַיִם - יְקַיֵּם, וּשְׁלֹשָׁה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ב. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תִּטְעַם אֶחָד מִכָּל הַפֵּרוֹת - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּיִשְׂרָאֵל, יוֹם אֶחָד - יְקַיֵּם. שְׁנַיִם - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. וּבַכֹּהֲנֶת, שְׁנַיִם - יְקַיֵּם. שְׁלֹשָׁה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ג. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תִּתְקַשֵּׁט בְּאֶחָד מִכָּל הַמִּינִין - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בָּעֲנִיּוֹת - שֶׁלֹּא נָתַן קִצְבָּה. וּבָעֲשִׁירוֹת - שְׁלֹשִׁים יוֹם: ד. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תֵּלֵךְ לְבֵית אָבִיהָ, בִּזְמַן שֶׁהוּא עִמָּהּ בָּעִיר, חֹדֶשׁ אֶחָד - יְקַיֵּם. שְׁנַיִם - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. וּבִזְמַן שֶׁהוּא בְּעִיר אַחֶרֶת, רֶגֶל אֶחָד - יְקַיֵּם. שְׁלֹשָׁה -

יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ה. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תֵּלֵךְ לְבֵית־הָאֵבֶל אוֹ לְבֵית־הַמִּשְׁתֶּה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה, מִפְּנֵי שֶׁנּוֹעֵל בְּפָנֶיהָ. וְאִם הָיָה טוֹעֵן מִשּׁוּם דָּבָר אַחֵר - רַשַּׁאי. אָמַר לָהּ: 'עַל מְנָת שֶׁתֹּאמְרִי לְפִלּוֹנִי מַה שֶּׁאָמַרְתְּ לִי', אוֹ: 'מַה שֶּׁאָמַרְתִּי לָךְ', אוֹ: 'שֶׁתְּהֵא מְמַלְּאָה וּמְעָרָה לְאַשְׁפָּה' - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ו. וְאֵלּוּ יוֹצְאוֹת שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה: הָעוֹבֶרֶת עַל דַּת מֹשֶׁה, וִיהוּדִית. וְאֵיזוֹ הִיא דַּת מֹשֶׁה? מַאֲכִילָתּוֹ שֶׁאֵינוֹ מְעֻשָּׂר, וּמְשַׁמְּשָׁתּוֹ נִדָּה, וְלֹא קוֹצָה לָהּ חַלָּה, וְנוֹדֶרֶת וְאֵינָהּ מְקַיֶּמֶת. וְאֵיזוֹהִי דַּת יְהוּדִית? יוֹצְאָה וְרֹאשָׁהּ פָּרוּעַ, וְטוֹוָה בַּשּׁוּק, וּמְדַבֶּרֶת עִם כָּל אָדָם. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: אַף הַמְקַלֶּלֶת יוֹלְדֶיהָ בְּפָנָיו. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אַף הַקּוֹלָנִית. וְאֵיזוֹ הִיא קוֹלָנִית? לְכְשֶׁהִיא מְדַבֶּרֶת בְּתוֹךְ בֵּיתָהּ וּשְׁכֵנֶיהָ שׁוֹמְעִין קוֹלָהּ: ז. הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה עַל מְנָת שֶׁאֵין עָלֶיהָ נְדָרִים וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. כְּנָסָהּ סְתָם וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים - תֵּצֵא שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה. עַל מְנָת שֶׁאֵין בָּהּ מוּמִין וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. כְּנָסָהּ סְתָם וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין - תֵּצֵא שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה. כָּל הַמּוּמִין הַפּוֹסְלִין בַּכֹּהֲנִים - פּוֹסְלִין בַּנָּשִׁים: ח. הָיוּ בָהּ מוּמִין וְעוֹדָהּ בְּבֵית אָבִיהָ - הָאָב צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה, שֶׁמִּשֶּׁנִּתְאָרְסָה נוֹלְדוּ בָהּ מוּמִין הַלָּלוּ, וְנִסְתַּחֲפָה שֶׁדֵּהוּ. נִכְנְסָה לִרְשׁוּת הַבַּעַל - הַבַּעַל צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה, שֶׁעַד שֶׁלֹּא נִתְאָרְסָה הָיוּ בָהּ מוּמִין אֵלּוּ, וְהָיָה מִקְחוֹ מֶקַח טָעוּת, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּמוּמִין שֶׁבַּסֵּתֶר. אֲבָל בְּמוּמִין שֶׁבַּגָּלוּי - אֵינוֹ יָכוֹל לִטְעֹן. וְאִם יֵשׁ מֻרְחָק בְּאוֹתָהּ הָעִיר - אַף מוּמִין שֶׁבַּסֵּתֶר אֵינוֹ יָכוֹל לִטְעוֹן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹדְקָהּ בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ: ט. הָאִישׁ שֶׁנּוֹלְדוּ בּוֹ מוּמִין - אֵין כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּמוּמִין הַקְּטַנִּים. אֲבָל בְּמוּמִין הַגְּדוֹלִים - כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא: י. וְאֵלּוּ שֶׁכּוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא: מַכֶּה שְׁחִין, וּבַעַל פּוֹלִיפּוֹס, וְהַמְקַמֵּץ, וְהַמְצָרֵף נְחֹשֶׁת, וְהַבָּרְסִי - בֵּין שֶׁהָיוּ בָם עַד שֶׁלֹּא נִשֵּׂאוּ, וּבֵין מִשֶּׁנִּשֵּׂאוּ נוֹלְדוּ. וְעַל כֻּלָּן אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אַף־עַל־פִּי שֶׁהִתְנָה עִמָּהּ, יְכוֹלָה הִיא שֶׁתֹּאמַר: 'סְבוּרָה הָיִיתִי שֶׁאֲנִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל, וְעַכְשָׁיו אֵינִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל'. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מְקַבֶּלֶת הִיא עַל כָּרְחָהּ, חוּץ מִמַּכֵּה שְׁחִין, מִפְּנֵי שֶׁמְּמַקַּתּוּ. מַעֲשֶׂה בְּצִידוֹן בְּבָרְסִי אֶחָד שֶׁמֵּת, וְהָיָה לוֹ אָח בָּרְסִי - אָמְרוּ חֲכָמִים: יְכוֹלָה הִיא שֶׁתֹּאמַר: 'לְאָחִיךָ הָיִיתִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל, וְלָךְ אֵינִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל':

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ח

א. הָאִשָּׁה שֶׁנָּפְלוּ לָהּ נְכָסִים עַד שֶׁלֹּא תִּתְאָרֵס - מוֹדִים בֵּית־שַׁמַּאי וּבֵית־הִלֵּל

שֶׁמּוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת, וְקַיָּם. נָפְלוּ לָהּ מִשְּׁנִתְאָרְסָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: תִּמְכֹּר, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא תִמְכֹּר. אֵלּוּ וָאֵלּוּ מוֹדִים שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אָמְרוּ לִפְנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל, הוֹאִיל וְזָכָה בָּאִשָּׁה - לֹא יִזְכֶּה בַּנְּכָסִים? אָמַר לָהֶן: עַל הַחֲדָשִׁים אָנוּ בּוֹשִׁין, אֶלָּא שֶׁאַתֶּם מְגַלְגְּלִין עָלֵינוּ אֶת הַיְשָׁנִים?! נָפְלוּ לָהּ מִשֶּׁנִּשֵּׂאת - אֵלּוּ וָאֵלּוּ מוֹדִים שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - שֶׁהַבַּעַל מוֹצִיא מִיַּד הַלָּקוֹחוֹת. עַד שֶׁלֹּא נִשֵּׂאת, וְנִשֵּׂאת, רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא בֶּן עֲקִיבָא: אָמְרוּ לִפְנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל: הוֹאִיל וְזָכָה בָּאִשָּׁה - לֹא יִזְכֶּה בַּנְּכָסִים? אָמַר לָהֶם: עַל הַחֲדָשִׁים אָנוּ בּוֹשִׁין, אֶלָּא שֶׁאַתֶּם מְגַלְגְּלִים עָלֵינוּ אֶת הַיְשָׁנִים?!: ב. רַבִּי שִׁמְעוֹן חוֹלֵק בֵּן נָכְסִים לִנְכָסִים: נְכָסִים הַיְדוּעִים לַבַּעַל - לֹא תִמְכֹּר. וְאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - בָּטֵל. שֶׁאֵינָן יְדוּעִים לַבַּעַל - לֹא תִמְכֹּר. וְאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם: ג. נָפְלוּ לָהּ כְּסָפִים - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. פֵּרוֹת הַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. וְהַמְחֻבָּרִין בַּקַּרְקַע - אָמַר רַבִּי מֵאִיר: שָׁמִין אוֹתָן כַּמָּה הֵן יָפִין בְּפֵרוֹת וְכַמָּה הֵן יָפִין בְּלֹא פֵרוֹת, וְהַמּוֹתָר - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: הַמְחֻבָּרִין לַקַּרְקַע - שֶׁלּוֹ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - שֶׁלָּהּ, וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת: ד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: מָקוֹם שֶׁיִּפָּה כֹּחוֹ בִּכְנִיסָתָהּ - הוֹרַע כֹּחוֹ בִּיצִיאָתָהּ. מָקוֹם שֶׁהוֹרַע כֹּחוֹ בִּכְנִיסָתָהּ - יִפָּה כֹּחוֹ בִּיצִיאָתָהּ. פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִין לַקַּרְקַע - בִּכְנִיסָתָהּ שֶׁלּוֹ וּבִיצִיאָתָהּ שֶׁלָּהּ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - בִּכְנִיסָתָהּ שֶׁלָּהּ וּבִיצִיאָתָהּ שֶׁלּוֹ: ה. נָפְלוּ לָהּ עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת זְקֵנִים - יִמָּכְרוּ וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא תִמְכֹּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן שִׁבָּח בֵּית אָבִיהָ. נָפְלוּ לָהּ זֵיתִים וּגְפָנִים זְקֵנִים - יִמָּכְרוּ לָעֵצִים, וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא תִמְכֹּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן שִׁבָּח בֵּית אָבִיהָ. הַמּוֹצִיא הוֹצָאוֹת עַל נְכָסֵי אִשְׁתּוֹ, הוֹצִיא הַרְבֵּה וְאָכַל קִמְעָא, קִמְעָא וְאָכַל הַרְבֵּה, מַה שֶּׁהוֹצִיא - הוֹצִיא, וּמַה שֶּׁאָכַל - אָכַל. הוֹצִיא וְלֹא אָכַל - יִשָּׁבַע כַּמָּה הוֹצִיא וְיִטֹּל: ו. שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁנָּפְלוּ לָהּ נְכָסִים - מוֹדִים בֵּית־שַׁמַּאי וּבֵית־הִלֵּל שֶׁמּוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת וְקַיָּם. מֵתָה, מַה יַּעֲשׂוּ בִּכְתֻבָּתָהּ וּבִנְכָסִים הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצְאִין עִמָּהּ? בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יַחֲלְקוּ יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאָב. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: נְכָסִים - בְּחֶזְקָתָן, כְּתֻבָּה - בְּחֶזְקַת יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, נְכָסִים הַנִּכְנָסִים וְהַיּוֹצְאִים עִמָּהּ - בְּחֶזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאָב: ז. הִנִּיחַ אָחִיו מָעוֹת - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. פֵּרוֹת הַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. הַמְחֻבָּרִין

בַּקַּרְקַע - אָמַר רַבִּי מֵאִיר: שָׁמִין אוֹתָן כַּמָּה הֵן יָפִין בְּפֵרוֹת, וְכַמָּה הֵן יָפִין בְּלֹא פֵּרוֹת, וְהַמּוֹתָר - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִים בַּקַּרְקַע - שְׁלוֹ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - כָּל הַקּוֹדֵם זָכָה בָּהֶן. קָדַם הוּא - זָכָה. קָדְמָה הִיא - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. כְּנָסָהּ - הֲרֵי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר, וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא כְּתֻבָּתָהּ עַל נִכְסֵי בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן: ח. לֹא יֹאמַר לָהּ: 'הֲרֵי כְּתֻבָּתִיךְ מֻנַּחַת עַל הַשֻּׁלְחָן', אֶלָּא כָּל נְכָסָיו אַחֲרָאִין לִכְתֻבָּתָהּ. וְכֵן לֹא יֹאמַר אָדָם לְאִשְׁתּוֹ: 'הֲרֵי כְּתֻבָּתִיךְ מֻנַּחַת עַל הַשֻּׁלְחָן', אֶלָּא כָּל נְכָסָיו אַחֲרָאִין לִכְתֻבָּתָהּ. גֵּרְשָׁהּ - אֵין לָהּ אֶלָּא כְּתֻבָּתָהּ. הֶחֱזִירָהּ - הֲרֵי הִיא כְּכָל הַנָּשִׁים, וְאֵין לָהּ אֶלָּא כְּתֻבָּתָהּ בִּלְבָד:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ט

א. הַכּוֹתֵב לְאִשְׁתּוֹ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ' - הֲרֵי זֶה אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. וְאִם מֵתָה - יוֹרְשָׁהּ. אִם־כֵּן לָמָּה כָּתַב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ'? שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם. כָּתַב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ וּבְפֵרוֹתֵיהֶן' - הֲרֵי זֶה אֵינוֹ אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. וְאִם מֵתָה - יוֹרְשָׁהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְעוֹלָם אוֹכֵל פֵּרֵי פֵּרוֹת, עַד שֶׁיִּכְתֹּב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ וּבְפֵרוֹתֵיהֶן וּבְפֵרֵי פֵּרוֹתֵיהֶן עַד עוֹלָם'. כָּתַב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ וּבְפֵרוֹתֵיהֶן וּבְפֵרֵי פֵּרוֹתֵיהֶן בְּחַיַּיִךְ וּבְמוֹתֵךְ' - אֵינוֹ אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. וְאִם מֵתָה - אֵינוֹ יוֹרְשָׁהּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם מֵתָה - יְיָרְשֶׁנָּה, מִפְּנֵי שֶׁהִתְנָה עַל מַה שֶּׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְכָל הַמַּתְנֶה עַל מַה שֶּׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה - תְּנָאוֹ בָּטֵל: ב. מִי שֶׁמֵּת, וְהִנִּיחַ אִשָּׁה וּבַעַל־חוֹב וְיוֹרְשִׁין, וְהָיָה לוֹ פִּקָּדוֹן אוֹ מִלְוָה בְּיַד אֲחֵרִים, רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: יִנָּתְנוּ לַכּוֹשֵׁל שֶׁבָּהֶן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מְרַחֲמִין בַּדִּין! אֶלָּא יִנָּתְנוּ לַיּוֹרְשִׁין, שֶׁכֻּלָּן צְרִיכִין שְׁבוּעָה, וְאֵין הַיּוֹרְשִׁין צְרִיכִין שְׁבוּעָה: ג. הִנִּיחַ פֵּרוֹת תְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - כָּל הַקּוֹדֵם, זָכָה בָּהֶן. זָכְתָה אִשָּׁה יוֹתֵר מִכְּתֻבָּתָהּ, וּבַעַל־חוֹב יוֹתֵר עַל חוֹבוֹ, הַמּוֹתָר - רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: יִנָּתְנוּ לַכּוֹשֵׁל שֶׁבָּהֶן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מְרַחֲמִין בַּדִּין, אֶלָּא יִנָּתְנוּ לַיּוֹרְשִׁים, שֶׁכֻּלָּם צְרִיכִין שְׁבוּעָה וְאֵין הַיּוֹרְשִׁים צְרִיכִין שְׁבוּעָה: ד. הַמּוֹשִׁיב אֶת אִשְׁתּוֹ חֲנֻונִית אוֹ שֻׁמְנָה אַפּוֹטְרוֹפָּא - הֲרֵי זֶה מַשְׁבִּיעָהּ כָּל זְמַן שֶׁיִּרְצֶה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַפִּלּוּ עַל פִּלְכָּהּ וְעַל עִסָּתָהּ: ה. כָּתַב לָהּ: 'נֵדֶר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי עָלַיִךְ' - אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁבִּיעָהּ, אֲבָל מַשְׁבִּיעַ הוּא אֶת יוֹרְשֶׁיהָ וְאֶת הַבָּאִים בִּרְשׁוּתָהּ. 'נֵדֶר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי עָלַיִךְ וְעַל יוֹרְשַׁיִךְ וְעַל הַבָּאִים בִּרְשׁוּתִיךְ' - אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁבִּיעָהּ, לֹא הִיא, וְלֹא יוֹרְשֶׁיהָ, וְלֹא אֶת הַבָּאִים בִּרְשׁוּתָהּ, אֲבָל יוֹרְשָׁיו

מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ, וְאֶת יוֹרְשֶׁיהָ, וְאֶת הַבָּאִים בִּרְשׁוּתָהּ. ״נֶדֶר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי, וְלֹא לְיוֹרְשַׁי, וְלֹא לַבָּאִים בִּרְשׁוּתִי, עָלַיִךְ, וְעַל יוֹרְשַׁיִךְ, וְעַל הַבָּאִים בִּרְשׁוּתֵךְ״ - אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁבִּיעָהּ, לֹא הוּא, וְלֹא יוֹרְשָׁיו, וְלֹא הַבָּאִים בִּרְשׁוּתוֹ, לֹא אוֹתָהּ, וְלֹא יוֹרְשֶׁיהָ, וְלֹא הַבָּאִין בִּרְשׁוּתָהּ: ו. הָלְכָה מִקֶּבֶר בַּעְלָהּ לְבֵית אָבִיהָ, אוֹ שֶׁחָזְרָה לְבֵית חָמִיהָ וְלֹא נַעֲשֵׂית אַפּוֹטְרוֹפָּא - אֵין הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם נַעֲשֵׂית אַפּוֹטְרוֹפָּא - הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ עַל הֶעָתִיד לָבוֹא, וְאֵין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ עַל מַה שֶּׁעָבָר: ז. הַפּוֹגֶמֶת כְּתֻבָּתָהּ - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עַד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנוּכְסֵי יְתוֹמִים וּמְנוּכָסִים מְשֻׁעְבָּדִין וְשֶׁלֹּא בְּפָנָיו - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה: ח. הַפּוֹגֶמֶת כְּתֻבָּתָהּ כֵּיצַד? הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ: ״הִתְקַבַּלְתְּ כְּתֻבָּתִיךְ״, וְהִיא אוֹמֶרֶת: ״לֹא הִתְקַבַּלְתִּי אֶלָּא מָנֶה״ - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עַד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה כֵּיצַד? הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ: ״הִתְקַבַּלְתְּ כְּתֻבָּתִיךְ״, וְהִיא אוֹמֶרֶת: ״לֹא הִתְקַבַּלְתִּי״, וְעֵד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנוּכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים כֵּיצַד? מָכַר נְכָסָיו לַאֲחֵרִים, וְהִיא נִפְרַעַת מִן הַלָּקוּחוֹת - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנוּכְסֵי יְתוֹמִים כֵּיצַד? מֵת וְהִנִּיחַ נְכָסָיו לִיתוֹמִים, וְהִיא נִפְרַעַת מִן הַיְתוֹמִים - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. וְשֶׁלֹּא בְּפָנָיו כֵּיצַד? הָלַךְ לוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וְהִיא נִפְרַעַת שֶׁלֹּא בְּפָנָיו - אֵינָהּ נִפְרַעַת אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל זְמַן שֶׁהִיא תּוֹבַעַת כְּתֻבָּתָהּ - הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם אֵינָהּ תּוֹבַעַת כְּתֻבָּתָהּ - אֵין הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: ט. הוֹצִיאָה גֵּט וְאֵין עִמּוֹ כְּתֻבָּה - גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ. כְּתֻבָּה וְאֵין עִמָּהּ גֵּט - הֵיא אוֹמֶרֶת: ״אָבַד גִּטִּי״, וְהוּא אוֹמֵר: ״אָבַד שׁוֹבְרִי״, וְכֵן בַּעַל־חוֹב שֶׁהוֹצִיא שְׁטָר חוֹב וְאֵין עִמּוֹ פְּרוֹזְבּוּל - הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יִפָּרְעוּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִן הַסַּפְנָה וְאֵילָךְ - אִשָּׁה גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלֹּא בְּגֵט, וּבַעַל־חוֹב גּוֹבֶה שֶׁלֹּא בִּפְרוֹזְבּוּל. שְׁנֵי גִּטִּין וּשְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת - גּוֹבָה שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת. שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת וְגֵט אֶחָד, אוֹ כְּתֻבָּה וּשְׁנֵי גִּטִּין, אוֹ כְּתֻבָּה וְגֵט וּמִיתָה - אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא כְּתֻבָּה אַחַת, שֶׁהַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְהֶחֱזִירָהּ, עַל מְנָת כְּתֻבָּה הָרִאשׁוֹנָה מַחֲזִירָהּ. קָטָן שֶׁהִשִּׂיאוֹ אָבִיו - כְּתֻבָּתָהּ קַיֶּמֶת, שֶׁעַל מְנָת כֵּן קִיְּמָהּ. גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר וְאִשְׁתּוֹ עִמּוֹ - כְּתֻבָּתָהּ קַיֶּמֶת, שֶׁעַל מְנָת כֵּן קִיְּמָהּ:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק י

א. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לַשְּׁנִיָּה, וְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה קוֹדְמִין לְיוֹרְשֵׁי שְׁנִיָּה. נָשָׂא אֶת הָרִאשׁוֹנָה וָמֵתָה, נָשָׂא שְׁנִיָּה וּמֵת הוּא - שְׁנִיָּה וְיוֹרְשֶׁיהָ קוֹדְמִים לְיוֹרְשֵׁי

הָרִאשׁוֹנָה: ב. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת וְאַחַר־כָּךְ מֵת הוּא וְיִתּוֹמִים מְבַקְּשִׁים כְּתֻבַּת אִמָּן וְאֵין שָׁם אֶלָּא שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת - חוֹלְקִין בְּשָׁוֶה. הָיָה שָׁם מוֹתַר דִּינָר - אֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן, וְאֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן. אִם אָמְרוּ יְתוֹמִים: ׳אֲנַחְנוּ מַעֲלִין עַל נִכְסֵי אָבִינוּ יָתֵר דִּינָר׳, כְּדֵי שֶׁיִּטְלוּ כְּתֻבַּת אִמָּן - אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶן, אֶלָּא שָׁמִין אֶת הַנְּכָסִים בְּבֵית־דִּין: ג. הָיוּ שָׁם נְכָסִים בָּרָאוּי - אֵינָן כְּבַמְּחֻזָּק. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֲפִלּוּ יֵשׁ שָׁם נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת - אֵינוֹ כְלוּם, עַד שֶׁיִּהְיוּ שָׁם נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶן אַחֲרָיוּת יוֹתֵר עַל שְׁתֵּי הַכְּתֻבּוֹת דִּינָר: ד. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שָׁלֹשׁ נָשִׁים וָמֵת, כְּתֻבָּתָהּ שֶׁל זוֹ מָנֶה, וְשֶׁל זוֹ מָאתַיִם, וְשֶׁל זוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, וְאֵין שָׁם אֶלָּא מָנֶה - חוֹלְקוֹת בְּשָׁוֶה. הָיוּ שָׁם מָאתַיִם - שֶׁל מָנֶה נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים. שֶׁל מָאתַיִם וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת - שְׁלֹשָׁה שְׁלִשָׁה שֶׁל זָהָב. הָיוּ שָׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שֶׁל מָנֶה - נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים. וְשֶׁל מָאתַיִם - מָנֶה. וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת - שִׁשָּׁה שֶׁל זָהָב. וְכֵן שְׁלֹשָׁה שֶׁהִטִּילוּ לַכִּיס, פִּחֲתוּ אוֹ הוֹתִירוּ - כָּךְ הֵן חוֹלְקִין: ה. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי אַרְבַּע נָשִׁים וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לִשְׁנִיָּה, וּשְׁנִיָּה לִשְׁלִישִׁית, וּשְׁלִישִׁית לִרְבִיעִית. הָרִאשׁוֹנָה נִשְׁבַּעַת לִשְׁנִיָּה, וּשְׁנִיָּה לִשְׁלִישִׁית, וּשְׁלִישִׁית לִרְבִיעִית, וְהָרְבִיעִית נִפְרַעַת שֶׁלֹּא בִּשְׁבוּעָה. בֶּן נַנָּס אוֹמֵר: וְכִי מִפְּנֵי שֶׁהִיא אַחֲרוֹנָה נִשְׁכָּרָה? אַף הִיא לֹא תִּפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. הָיוּ יוֹצְאוֹת כֻּלָּן בְּיוֹם אֶחָד, כָּל הַקּוֹדֶמֶת לַחֲבֶרְתָּהּ, אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת - זָכְתָה. וְכָךְ הָיוּ כּוֹתְבִין בִּירוּשָׁלַיִם שָׁעוֹת. הָיוּ כֻּלָּן יוֹצְאוֹת בְּשָׁעָה אַחַת, וְאֵין שָׁם אֶלָּא מָנֶה - חוֹלְקוֹת בְּשָׁוֶה: ו. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים, וּמָכַר אֶת שָׂדֵהוּ, וְכָתְבָה רִאשׁוֹנָה לַלּוֹקֵחַ: ׳דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי עִמָּךְ׳ - הַשְּׁנִיָּה מוֹצִיאָה מֵהַלּוֹקֵחַ, וְהָרִאשׁוֹנָה מִן הַשְּׁנִיָּה, וְהַלּוֹקֵחַ מִן הָרִאשׁוֹנָה, וְחוֹזְרוֹת חֲלִילָה, עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ פְּשָׁרָה בֵּינֵיהֶם. וְכֵן בַּעַל־חוֹב. וְכֵן אִשָּׁה בַּעֲלַת חוֹב:

[בְּשַׁלַּח מז.]

(יוֹם רִאשׁוֹן; שְׁמוֹת קסא-קסב)

תָּא חֲזֵי, פַּרְעֹה בְּשַׁעֲתָא דַּהֲוָה רָדִיף אֲבָתְרַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, מַה עָבֵד, נָטַל סוּסְוָון נוּקְבָן, וְכָפַת לוֹן בִּרְתִיכוֹי בְּקַדְמֵיתָא, וְסוּסִין דּוּכְרָאֵי כָּפַת לוֹן לַאֲחוֹרַיְיהוֹן, וַהֲווּ מְזַיְינִין דּוּכְרֵי לָקֳבֵל נוּקְבֵי, וְנוּקְבֵי לָא בָּעָאן, וְאוֹחֲן לְמֵיזָל. כֵּיוָן דְּקָרִיב לְגַבַּיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, נָטַל נוּקְבֵי וְשַׁוֵּי לוֹן לַאֲחוֹרֵי, וְסוּסְוָון דּוּכְרִין לְקַדְמִין, לְאַבְאָשָׁא לְיִשְׂרָאֵל, וּלְאַגָּחָא בְּהוּ קְרָבָא.

כְּגַוְונָא דָּא, וַיְיָ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם, וּבָתַר חָזְרָה שְׁכִינְתָּא לַאֲחוֹרַיְיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וְגוֹ'. בְּגִינֵי כָּךְ דְּמִיתִיךְ רַעְיָתִי.

וּפַרְעֹה הִקְרִיב (שְׁמוֹת יד, י), וְהַאי קְרָא הָא אוּקְמוּהָ. דְּאַקְרִיב לְכָל חֵילוֹי וּרְתִיכוֹי, לְאַגָּחָא קְרָבָא. וְתוּ וּפַרְעֹה הִקְרִיב. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, הָא אִתְּמַר דְּקָרִיב לוֹן לִתְשׁוּבָה. וּפַרְעֹה הִקְרִיב.

כְּתִיב (יְשַׁעְיָה כו, טז): יְיָ בַּצַּר פָּקְדוּךְ צָקוֹן לַחַשׁ וְגוֹ'. בַּצַּר פָּקְדוּךְ: לָא פַּקְדִין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשַׁעֲתָא דְּנַיְיחָא, אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא דְּעָקִין לְהוּ, וּכְדֵין כֻּלְּהוּ פַּקְדִין לֵיהּ. צָקוֹן לַחַשׁ: וְכֻלְּהוּ צַלָּאן בִּצְלוֹתִין וּבְבָעוּתִין, וְאָרִיקוּ קָמֵיהּ צְלוֹתִין. אֵימָתַי. מוּסָרְךָ לָמוֹ (שָׁם), בְּשַׁעֲתָא דְּפָקִיד לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּרְצוּעוֹי. כְּדֵין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאִים עֲלַיְיהוּ בְּרַחֲמֵי, וְנִיחָא קָמֵיהּ הַהוּא קָלָא דִּלְהוֹן, בְּגִין לְאִתְפָּרְעָא מִן שַׂנְאֵיהוֹן, וְאִתְמְלֵי עָלַיְיהוּ בְּרַחֲמֵי.

כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא, מִתָּל לְיוֹנָה עִם הַנֵּץ וְכוּ', כָּךְ יִשְׂרָאֵל הֲווֹ קְרִיבִין לְיַמָּא, וַהֲווּ חָמָאן לְיַמָּא קָמַייְהוּ, אָזִיל וְסָעִיר וְגַלְגַּלּוֹהִי זַקְפִין לְעֵילָּא, הֲווּ דְּחִילִין. זָקְפוּ עֵינַייְהוּ וְחָמוּ לְפַרְעֹה וּלְמַשִׁרְיָיתֵיהּ, וַאֲבָנֵי גִּירִין וּבַלְסְטָרָאִין, כְּדֵין וַיִּירְאוּ מְאֹד. מַה עָבְדוּ, וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מַאן גָּרִים הַאי דְּקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אֲבוּהוֹן דִּלְעֵילָּא, פַּרְעֹה. הָדָא הוּא דִּכְתִיב וּפַרְעֹה הִקְרִיב, וְהָא אִתְּמַר.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת יְשׁוּעַת יְיָ (שְׁמוֹת יד, יג). אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן זַכָּאָה

חוּלָקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא רַעְיָא כְּמשֶׁה אָזִיל בְּגַוַויְיהוּ. כְּתִיב (יְשַׁעְיָה סג, יא) : וַיִּזְכֹּר יְמֵי עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ. וַיִּזְכֹּר יְמֵי עוֹלָם - דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֹשֶׁה עַמּוֹ - שְׁקִיל הֲוָה מֹשֶׁה כְּכָל יִשְׂרָאֵל. וְאוֹלִיפְנָא מֵהָא, כִּי רַעְיָא דְּעַמָּא הוּא מַמָּשׁ עַמָּא כֻּלְּהוּ, אִי אִיהוּ זָכֵי, עַמָּא כֻּלְּהוּ זָכָאן. וְאִי אִיהוּ לָא זָכֵי, עַמָּא כֻּלְּהוּ לָא זָכָאן וְאִתְעֲנָשׁוּ בְּגִינֵיהּ, וְהָא אוּקְמוּהָ.

הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ, לֵית לְכוּ לְאַגָּחָא קְרָבָא, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יַגִּיחַ קְרָבָא בְּגִינֵיכוֹן, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן. תָּא חֲזֵי, הַהוּא לֵילְיָא, כָּנַשׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפָמַלְיָא דִּילֵיהּ, וְדָאִין דִּינַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, וְאִלְמָלֵא דְּאַקְדִּימוּ אֲבָהָן עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, לָא אִשְׁתְּזִיבוּ מִן דִּינָא. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, זְכוּתָא דְּיַעֲקֹב אַגִּין עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קכד, א) : לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא.

יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן (שְׁמוֹת יד, יד). רִבִּי אַבָּא פָּתַח (יְשַׁעְיָה נח, יג) : אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי. זַכָּאִין אִנּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרָעֵי בְּהוֹן, לְאִתְדַּבְּקָא בְּהוּ, מִכָּל שְׁאַר עַמִּין דְּעָלְמָא, וּמִגּוֹ רְחִימוּתָא דִּלְהוֹן, קָרִיב לוֹן לְגַבֵּיהּ, וְיָהַב לוֹן אוֹרַיְיתָא, וְיָהַב לוֹן שַׁבָּת, דְּאִיהוּ קַדִּישָׁא מִכָּל שְׁאַר יוֹמִין, וְנַיְיחָא מִכֹּלָּא, וְחֶדְוָה דִּכֹלָּא, וְשָׁקִיל שַׁבָּת, לָקָבֵל אוֹרַיְיתָא כְּלָּא, וּמַאן דְּנָטִיר שַׁבָּת, כְּאִילּוּ נָטִיר אוֹרַיְיתָא כֻּלָּא.

וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג (יְשַׁעְיָה נח, יג), עִנּוּגָא דִּכֹלָּא, עִנּוּגָא דְּנַפְשָׁא וְגוּפָא, עִנּוּגָא דְּעִלָּאִין וְתַתָּאִין. וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת, מַאי וְקָרָאתָ. דְּיַזְמִין לֵיהּ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (וַיִּקְרָא כג, ב) : מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, כְּלוֹמַר, זְמִינִין, כְּמָה דְּמִזַּמִּין אוּשְׁפִּיזָא לְבֵיתֵיהּ. וְעַל דָּא וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג, דְּיַזְמִין לֵיהּ, כְּמָה דְּמִזַּמְנִין אוּשְׁפִּיזָא, בְּפָתוֹרָא מְתַקְּנָא, בְּבֵיתָא מְתַקְּנָא כְּדְקָא יָאוֹת, בְּמֵיכְלָא וּבְמִשְׁתְּיָא כְּדְקָא יָאוֹת, יַתִּיר עַל שְׁאַר יוֹמִין. וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם. לְקַדֵּשׁ לֵיהּ מִכּוּבָּד: דָּא יוֹם כִּפּוּרִים. תְּרֵי דְּאִנּוּן חַד. וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת

[בְּשַׁלַּח מז:]

(יוֹם שֵׁנִי; שְׁמוֹת קסג-קסד)

דְּרָכֶיךָ, כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא.

מִמְצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר, וְהָא אִתְּמַר, בְּגִין דְּהַהִיא מִלָּה סַלְקָא, וְאִתְעַר מִלָּה דְּחִל לְעֵילָּא. מַאן דְּמְזַמִּין אוּשְׁפִּיזָא, בֵּיהּ בָּעֵי לְאִשְׁתַּדְּלָא, וְלָא בְּאָחָרָא.

תָּא חֲזֵי הַהוּא מִלָּה דְּנָפִיק מִפּוּמֵיהּ דְּבַר נָשׁ, סַלְקָא וְאִתְעַר אִתְעָרוּתָא לְעֵילָּא, אִי לְטָב, אִי לְבִישׁ. וּמַאן דְּיָתִיב בְּעִנּוּגָא דְּשַׁבְּתָא, אָסִיר לֵיהּ לְאִתְעָרָא מִלָּה דְּחִל, דְּהָא פָּגִים פְּגִימוּ בְּיוֹמָא קַדִּישָׁא. מַאן דְּיָתִיב בְּהֵילוּלָא דְּמַלְכָּא, לָא יִתְחֲזֵי לְמִשְׁבַּק לְמַלְכָּא, וְיִתְעַסֵּק בְּאַחֲרָא.

וּבְכָל יוֹמָא בָּעֵי לְאַחֲזָאָה עוֹבָדָא, וּלְאִתְעָרָא אַתְעָרוּתָא מִמָּה דְּאִצְטְרִיךְ. וּבְשַׁבָּת, בְּמִלֵּי דִּשְׁמַיָּא, וּבְקֻדְשָׁה דְּיוֹמָא בָּעֵי לְאִתְעָרָא, וְלָא בְּמִלָּה אַחֲרָא.

תָּא חֲזֵי, הָכָא כַּד אִתְקְרִיב פַּרְעֹה לְאַגָּחָא קְרָבָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, בְּהַהִיא זִמְנָא, לָא בָּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּיִתְעֲרוּן יִשְׂרָאֵל אִתְעָרוּתָא לְתַתָּא כְּלָל, דְּהָא אִתְעָרוּתָא לְעֵילָּא הוּא, דְּהָא אֲבָהָן אַקְדִּימוּ וְאַתְעֲרוּ אִתְעָרוּתָא דָּא לְעֵילָּא, וּזְכוּתָא דִּלְהוֹן קָאִים קָמֵיהּ, וְלָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּיִשְׂרָאֵל יִתְעָרוּן לְתַתָּא כְּלָל. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן. תַּחֲרִשׁוּן וַדַּאי, וְלָא תִּתְעָרוּן מִלָּה, דְּלָא אִצְטְרִיךְ לְכוּ, וְהָכָא אִתְכְּלִיל שְׁמָא קַדִּישָׁא בְּאַתְוָון רְשִׁימָן, וְהָא אִתְעֲרוּ בֵּיהּ חַבְרַיָּיא.

רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי יְהוּדָה הֲווֹ אָזְלֵי בְּאָרְחָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי לְרִבִּי יְהוּדָה, וַדַּאי תָּנִינָא, יְיָ, בְּכָל אֲתָר רַחֲמֵי, וְאַף עַל גַּב דְּאַגָּח קְרָבָא, וְעָבִיד דִּינָא, הַהוּא דִּינָא בִּרְחִימוּתָא הוּא. וְהָכָא חֲמֵינָא, דִּכְתִיב יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם, וְלָא אִתְחֲזֵי בְּהַהוּא דִּינָא רַחֲמֵי כְּלָל, דְּהָא כְּתִיב לֹא נִשְׁאַר בָּהֶם עַד אֶחָד.

אָמַר לֵיהּ, מִלָּה דָּא שְׁמַעְנָא מֵרִבִּי שִׁמְעוֹן דְּאָמַר, דַּאֲפִלּוּ הָכָא דִּינָא בְּרַחֲמֵי הֲוָה, דְּחָפָא עֲלֵיהוֹן יַמָּא וּמִיתוּ, וּלְבָתַר אַפִּיק לוֹן יַמָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעָא בִּיקָרֵיהוֹן, וְאִתְקְבָרוּ בְּאַרְעָא, וְלָא בָּעָאת אַרְעָא לְקַבְּלָא לוֹן, עַד דְּאוֹשִׁיט לָהּ

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְמִינֵיהּ, וְקַבִּילַת לוֹן, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת טו, יב): נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ. וּבְגִין דָּא, הַאי דִּינָא בְּרַחֲמֵי הֲוָה.

וְעַל דָּא, לָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּיִתְעָרוּן יִשְׂרָאֵל מִלָּה בְּעָלְמָא, דְּאִי יִתְעָרוּן יִשְׂרָאֵל מִלָּה, לָא יִתְעָרוּן שְׁמָא דְּרַחֲמֵי, וְלָא יִתְעֲבִיד דִּינָא בְּרַחֲמֵי, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן, דְּלָא תִתְעָרוּן מִידִי. דְּהָא שְׁמָא דְּרַחֲמֵי בָּעֵי לְאִתְעָרָא עָלַיְיהוּ, לְמֶעְבַּד דִּינָא בְּרַחֲמֵי. וְעַל דָּא בָּעֵי, דְּלָא תַּעַבְדוּן פְּגִימוּ, וְתִתְעָרוּן מִלָּה אַחֲרָא.

אָמַר לֵיהּ, וְהָא כְּתִיב (זְכַרְיָה יד, ג): וְיָצָא יְיָ וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם. אִי הָכִי דָּא דִּינָא בְּרַחֲמֵי הֲוָה. אָמַר לֵיהּ, הָכִי הֲוָה וַדַּאי, דִּינָא הוּא בְּרַחֲמֵי, דְּמוֹתָא דִּלְהוֹן לָא אִשְׁתְּכַח כְּמוֹתָנָא דִּשְׁאַר בְּנֵי עָלְמָא, אֶלָּא חָס עָלַיְיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלָא יְהוֹן כְּמוֹתָנָא דִּשְׁאַר בְּנֵי עָלְמָא, דְּקָטִילוּ לוֹן, אֶלָּא בְּנַחַת בְּלָא צַעֲרָא, הָא דִּינָא בְּרַחֲמֵי אִיהוּ.

וּבְכָל אֲתַר, שְׁמָא דָּא, דִּינָא בְּרַחֲמֵי אִיהוּ, בַּר אֲתַר חַד, דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה מב, יג): יְיָ כַּגִּבּוֹר יֵצֵא וְגוֹ׳. וְכִי כַּגִּבּוֹר וְלֹא גִּבּוֹר. אֶלָּא יְשַׁנֵּי לְבוּשׁוֹי, וְיִלְבַּשׁ לְבוּשִׁין אַחֲרָנִין. כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת, יְשַׁנֵּי זִינֵיהּ.

וְעִם כָּל דָּא, דִּינָא הוּא יַתִּיר, אֲבָל רַחֲמֵי בֵּיהּ, כְּמָה דִּכְתִיב, כַּגִּבּוֹר, וְלֹא גִּבּוֹר. כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת, וְלֹא אִישׁ מִלְחָמוֹת. דְּוַדַּאי אַף עַל גַּב דְּעָבִיד דִּינָא, חָס עַל עוֹבָדוֹי, וְעַל דָּא, יְיָ יִלָּחֵם לָכֶם וַדַּאי וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן. זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּרִיר לוֹן לְחוּלָקֵיהּ וְאַחֲסָנְתֵּיהּ, דִּכְתִיב (דְּבָרִים לב, ט) כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלָי (שְׁמוֹת יד, טו). מִלָּה דָּא הָא אוּקְמוּהָ בְּסִפְרָא דְּצְנִיעוּתָא, וְתַמָּן הוּא רָזָא דִּילֵיהּ, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה. רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר (יוֹנָה ב, ב): וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה, מַה כְּתִיב לְעֵילָּא, וַיְמַן יְיָ דָּג גָּדוֹל. וַיְמַן: כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (דָּנִיֵּאל א, ה): וַיְמַן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. אֲשֶׁר מְנָה אֶת מַאֲכַלְכֶם.

אֲבָל הַאי קְרָא הָכִי

[בְּשַׁלַּח מח.]

(יוֹם שְׁלִישִׁי; שְׁמוֹת קסה-קסו)

מִבָּעֵי לֵיהּ, וַיְמַן יְיָ אֶת יוֹנָה לַדָּג, דְּהוּא מָנָה הוּא דְּמְשַׁדַּר לֵיהּ. אֶלָּא וַדַּאי, הַהוּא דָּג הוּא הֲוָה מָנָה לְיוֹנָה, לְנַטָּרָא לֵיהּ מִן שְׁאַר נוּנֵי יַמָּא, וְיֶהֱוֵי גָּנִיז בְּגַוֵּיהּ. וְכֵיוָן דְּאַעֲלֵיהּ בְּגַוֵּיהּ, חָמָא יוֹנָה בְּמַעוֹי, פּוּתְיָא דַּאֲתָר יַמָּא כְּמוֹ הֵיכָלָא רַבְרְבָא, וּתְרֵין עֵינוֹי דְּהַהוּא נוּנָא, דְּנָהֲרִין כִּשְׁמְשָׁא, וְאֶבֶן טָבָא הֲוָה בְּמַעוֹי, דְּנָהִיר לֵיהּ, וַהֲוָה חָמֵי כָּל מַה דִּי בְיַמָּא וּבְתְהוֹמוֹי.

וְאִי תֵּימָא, אִי הָכִי, מַאי דִּכְתִיב (יוֹנָה ב, ג): קָרָאתִי מִצָּרָה לִי, הָא לָא אִתְחֲזִי, דְּכָל הַאי רְוָוחָא הֲוָה לֵיהּ. אֶלָּא וַדַּאי, כֵּיוָן דְּאַחְמֵי לֵיהּ הַהוּא נוּנָא, כָּל מַה דִּי בְיַמָּא וּבְתְהוֹמוֹי, מִית, דְּלָא יָכִיל תְּלַת יוֹמִין לְמִסְבַּל. כְּדֵין עָקַת לֵיהּ לְיוֹנָה.

דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, כֵּיוָן דְּחָמָא יוֹנָה כָּל הַהוּא רְוָוחָא, הֲוָה חַדֵּי. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמַה תִּבְעֵי יַתִּיר, לְהָא אֲעֵילְנָא לָךְ הָכָא. מָה עָבַד, קָטַל לְהַהוּא נוּנָא וּמִית, וְכָל שְׁאַר נוּנֵי יַמָּא, הֲווֹ סַחֲרֵי סַחֲרָנֵיהּ דְּהַהוּא נוּנָא, דָּא נָשִׁיךְ לֵיהּ מֵהַאי גִּיסָא, וְדָא נָשִׁיךְ לֵיהּ מֵהַאי גִּיסָא. כְּדֵין חָמָא יוֹנָה גַּרְמוֹי בְּעָקוּ, מִיַּד וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ.

בְּקַדְמִיתָא דָּג, וְהַשְׁתָּא דָּגָה. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת ז, כא): וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בַּיְאֹר מֵתָה. וּכְדֵין כְּתִיב, קָרָאתִי מִצָּרָה לִי. וְלָא כְּתִיב הָיִיתִי בַּצָּרָה, אוֹ יָשַׁבְתִּי בַּצָּרָה, אֶלָּא קָרָאתִי, מֵהַהוּא עָקוּ דְּעָאקִין לִי נוּנֵי יַמָּא. מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי, דְּהָא מִית. וְלָא כְּתִיב מִבֶּטֶן חַי, אוֹ מִבֶּטֶן דָּג, אֶלָּא דְּוַדַּאי הֲוָה מִית.

כֵּיוָן דְּצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ, קַבִּיל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַחֵייהּ לֵיהּ לְהַאי נוּנָא, וְאַפִּיק לֵיהּ לְיַבֶּשְׁתָּא לְעֵינֵיהוֹן דְּכֹלָּא. דִּכְתִיב (יוֹנָה ב, יא): וַיֹּאמֶר יְיָ לַדָּג וַיָּקֵא אֶת יוֹנָה. וְחָמוּ כֻּלְּהוּ, עֲבִידְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מַה כְּתִיב, וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה, לַאֲתָר דַּהֲוָה קָשִׁיר בֵּיהּ, מַשְׁמַע דִּכְתִיב יְיָ אֱלֹהָיו, וְלָא כְּתִיב וַיִּתְפַּלֵּל אֶל יְיָ וְלָא יַתִּיר, אֶלָּא יְיָ אֱלֹהָיו. אוּף

הָכָא, וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלָי. אֵלָי דַּיְיקָא.

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ. וְיִסָּעוּ מִלְּאַסְגָּאָה מִלִּין, לָאו עִידָנָא דְּצָלוֹתָא הַשְׁתָּא. וְיִסָּעוּ, וְכִי לְאָן אֲתָר פָּקִד לוֹן דְּינְטִלוּן, דְּהָא עַל יַמָּא הֲווֹ שָׁרָאן. אֶלָּא אַהְדָּר לְעֵילָּא, דִּכְתִיב מַה תִּצְעַק אֵלָי, דְּהָא כֻּלְּהוּ בַּאֲתָר דָּא קַיְימֵי. וְעַל דָּא וְיִסָּעוּ, יִנְטְלוּן מִן דָּא, דְּלָאו עִדָנָא הוּא, אֶלָּא בְּעַתִּיקָא תַּלְיָא מִלְּתָא.

וְאַתָּה הָרֵם אֶת מַטְּךָ וְגוֹ' (שְׁמוֹת יד, טז). הָרֵם אֶת מַטְּךָ, דְּי בֵּיהּ רָשִׁים שְׁמָא קַדִּישָׁא, אַרְכִּין יָדְךָ בְּסִטְרָא דִּשְׂמָא קַדִּישָׁא, וְכֵיוָן דְּיֶחֱמוּן מַיָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא, יֶעֱרְקוּן מִנֵּיהּ וּמִקַּמֵּיהּ. וְעַל דָּא, וּנְטֵה אֶת יָדְךָ, לְסִטְרָא חֲדָא, דְּסִטְרִין אַחֲרָנִין דְּהַהוּא מַטֶּה, אִצְטְרִיךְ לָךְ לְמַיְּין אַחֲרָנִין.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, חַמֵּינָא, דְּזִמְנִין אִתְקְרֵי הַאי מַטֶּה, מַטֵּה הָאֱלֹהִים, וּלְזִמְנִין אִתְקְרֵי מַטֵּה דְּמֹשֶׁה. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, שַׁפִּיר קָאָמַר, דְּכֻלְּהוּ חַד, בֵּין תֵּימָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבֵין תֵּימָא דְּמֹשֶׁה, וְהַאי מַטֶּה, לְאַתְעָרָא סִטְרָא דִּגְבוּרָה. וְעַל דָּא, וּנְטֵה אֶת יָדְךָ, יְדָא דִּשְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ בְּסִטְרָא דִּגְבוּרָה.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, וַוי לְאִנּוּן דְּלָא חָמָאן, וְלָא מִסְתַּכְּלִין בְּאוֹרַיְיתָא, וְאוֹרַיְיתָא קָארֵי קַמַּיְיהוּ בְּכָל יוֹמָא, וְלָא מַשְׁגִּיחִין. תָּא חֲזֵי, בְּסִטְרָא דִּגְבוּרָה מִתְעָרֵי מַיָּא בְּעָלְמָא, וְנַפְקֵי מַיָּא, וְהַשְׁתָּא בָּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַגְבָּא מַיָּא, אֲמַאי וּנְטֵה אֶת יָדְךָ, דְּאִיהוּ שְׂמָאלָא.

אֶלָּא הָרֵם אֶת מַטְּךָ, לְנַגְבָּא מַיָּא. וּנְטֵה אֶת יָדְךָ, לְאָתְבָא מַיָּא, לְאַתְעָרָא סִטְרָא דִּגְבוּרָה, וּלְאָתְבָא מַיָּא עַל מִצְרַיִם. וּבְגִין כָּךְ, תֵּרִין מִלִּין הָכָא, דִּכְתִיב הָרֵם אֶת מַטְּךָ, וּנְטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבְקָעֵהוּ.

וְהָא תְּהוֹמֵי הֲווֹ. אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עָבֵד נִיסָּא גּוֹ נִיסָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת טו, ח): קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב יָם. וַהֲוָה אַזְלִין בֵּיבֶשְׁתָּא בְּגוֹ יַמָּא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה.

[בְּשַׁלַּח מח:]

(יוֹם רְבִיעִי; שְׁמוֹת קסז-קסח)

וַיָּסַר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו (שְׁמוֹת יד, כה). רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח (יְחֶזְקֵאל א, טו): וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת. הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ וְאִתְּמַר, אֲבָל תָּא חֲזֵי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכֹלָּא אִתְחָזֵי שֶׁלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ, וְשֶׁלְטָנֵיהּ דִּי לָא תַּעְדֵּי לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמִין.

וְעָבִיד שׁוּלְטָנוּתָא בַּאֲבָהָן, נָטַל לְאַבְרָהָם, וְקַיֵּים בֵּיהּ עָלְמָא, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, ד): אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם, וְאוּקְמוּהָ. נָטִיל יִצְחָק, וְשָׁתִיל בֵּיהּ עָלְמָא, דְּאִיהוּ קַיָּים לְעָלְמִין, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית יז, כא): וְאֶת בְּרִיתִי אָקִים אֶת יִצְחָק. נָטַל יַעֲקֹב, וְאוֹתְבֵיהּ קָמֵיהּ, וְאִשְׁתַּעֲשַׁע בַּהֲדֵיהּ, וְאִתְפָּאַר בֵּיהּ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה מט, ג): יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

וְתָא חֲזֵי, יַעֲקֹב אָחִיד בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, דְּלֵית בֵּיהּ מוֹתָא לְעָלְמִין, דְּכָל חַיִּין בְּהַהוּא אִילָנָא אִשְׁתְּכְלָלוּ, וְיָהֵב חַיִּין לְכָל אִנּוּן דַּאֲחִידָן בֵּיהּ. וּבְגִין כָּךְ, יַעֲקֹב לָא מִית. וְאֵימָתַי מִית, בְּשַׁעֲתָא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מט, לג): וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה. הַמִּטָּה. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, ז): הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה, בְּגִין דִּבְהַאי מִטָּה כְּתִיב (מִשְׁלֵי ה, ה): רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת, וּבְגִין כָּךְ וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה כְּתִיב, כְּדֵין וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו. וְעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיַעֲקֹב שְׁלִימוּ דַּאֲבָהָן, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה מא, ח): יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךְ.

תָּא חֲזֵי, כָּל מַשְׁרְיָין דִּלְעֵילָּא, וְכָל אִנּוּן רְתִיכִין, כֻּלְּהוּ אֲחִידָן אִלֵּין בְּאִלֵּין, דַּרְגִּין בְּדַרְגִּין, אִלֵּין עִלָּאִין וְאִלֵּין תַּתָּאִין. וְחִיּוּתָא קַדִּישָׁא עֲלַיְיהוּ, וְכֻלְּהוּ אוֹכְלוֹסִין וּמַשְׁרְיָין, כֻּלְּהוּ נַטְלִין תְּחוֹת יְדָהָא, עַל מֵימְרָהָא נַטְלִין, וְעַל מֵימְרָהָא שָׁרָאן.

וְדָא הוּא חֵיוָתָא, דְּכָל שְׁאַר חֵיוָתָא, אֲחִידָן בָּהּ וְאִשְׁתַּלְשָׁלוּ בְּגִינָהּ כַּמָּה חֵיוָן לְחֵיוָן, וְאִתְאַחֲדָן דַּרְגִּין בְּדַרְגִּין, וְכֻלְּהוּ עִלָּאִין וְתַתָּאִין אֲזִלִין וְשָׁאטִין בְּיַמָּא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קד, כה): זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר וְגוֹ׳.

וְכַד סָלִיק יַמָּא גַּלְגַּלּוֹי, כֻּלְּהוּ אַרְבִּין סַלְקִין נַחְתִּין, וְזַעְפָּא אִשְׁתְּכַח, וְרוּחָא תַּקִּיפָא אֲזָלָא עֲלֵיהּ בְּתַקִּיפוּ. וְנוּנֵי יַמָּא מִתְבַּדְּרִין לְכָל סְטַר, אִלֵּין לְמִזְרָח, וְאִלֵּין לְמַעֲרָב, אִלֵּין לַצָּפוֹן,

וְאִלֵּין לַדְּרוֹם. וְכָל אִנּוּן בְּנֵי עָלְמָא, דְּחָמָאן רְשִׁימָא עֲלַיְיהוּ, נַטְלִין לוֹן, וּבַלְעִין לוֹן בְּקַפְּטִירֵי עַפְרָא.

וְכָל אַרְבִּין לָא נַטְלִין מֵאַתְרַיְיהוּ, וְלָא סַלְקִין וְנַחְתִּין, בַּר מֵהַהוּא שַׁעֲתָא, דְּאָתֵי חַד דַּבְּרָא בִּימָא, וְיָדַע לְאַשְׁלְמָא רוּחָא דְּזַעְפָּא דְּיַמָּא, כֵּיוָן דְּסָלִיק דָּא עֲלֵיהּ דְּיַמָּא, שָׁכִיךְ מֵרוּגְזָא, וְנַיְיחָא אִשְׁתְּכַח, וּכְדֵין כֻּלְּהוּ אַרְבִּין אַזְלִין בְּאוֹרַח מֵישָׁר, וְלָא סָטָאן לִימִינָא וּשְׂמָאלָא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קד, כו): שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק בּוֹ. זֶה דַּיְקָא. וְכָל נוּנֵי יַמָּא מִתְכַּנְּשִׁין לְאַתְרַיְיהוּ. וְכָל אִנּוּן חֵיוָון חַדָּאן עָלָּה, וְחֵיוָון חַקְלָא עִלָּאָה חַדָּאן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (אִיּוֹב מ, כ): וְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ שָׁם.

תָּא חֲזֵי, כְּגַוְנָא דִּלְעֵילָּא, אִית לְתַתָּא. כְּגַוְנָא דִּלְתַתָּא, אִית בִּימָּא. כְּגַוְנָא דִּלְעֵילָּא, אִית לְעֵילָּא בִּימָּא עִלָּאָה. כְּגַוְנָא דִּלְעֵילָּא אִית לְתַתָּא. כְּגַוְנָא דִּלְתַתָּא, אִית בִּימָּא תַּתָּאָה.

גּוּפָא דְּהַהוּא יַמָּא, הָא אִתְעַרְנָא לְחַבְרָנָא, אוֹרְכָא וּפוּתְיָא, רֵישָׁא וּדְרֹעִין וְשַׁעֲרֵי גּוּפָא, כֹּלָּא כְּמָה דְּאִצְטְרִיךְ, וְכֹלָּא בִּשְׁמֵיהּ אִתְקְרֵי. וּכְגַוְנָא דָּא לְתַתָּא לְיַמָּא דִּלְתַתָּא, הָכִי נָמֵי רֵישָׁא דְּיַמָּא, וּדְרוֹעִין דְּיַמָּא, וְגוּפָא דְּיַמָּא.

כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית מט, יג): זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן. וְהָא יַמָּא חַד הֲוָה בְּעַדְבֵיהּ אֶלָּא מַאי לְחוֹף יַמִּים, וַדַּאי אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא בְּרָזָא עִלָּאָה. וְיִרְכָתוֹ עַל צִידוֹן, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת א, ה): יֹצְאֵי יֶרֶךְ יַעֲקֹב. זְבוּלוֹן שׁוּקָא דִּימִינָא דְּגוּפָא הֲוָה, וְיַם כִּנֶּרֶת הֲוָה בְּעַדְבֵיהּ, וּמֵהָכָא אִשְׁתְּכַח חְלָזוֹן לְתִכְלְתָּא.

תָּא חֲזֵי, כַּמָּה רְתִיכִין עַל רְתִיכִין אִשְׁתְּכָחוּ, וְגַלְגַּלּוֹי דִּרְתִיכָא רָהֲטִין בִּבְהִילוּ, וְלָא מִתְעַכְּבֵי אִנּוּן סַמְכֵי רְתִיכָא, לְנַטְלָא עֲלֵיהוֹן. וְכֵן כֻּלְּהוּ. תָּא חֲזֵי, רְתִיכָא דִּי מְמָנָא עַל מִצְרָאֵי, אוּקְמוּהָ, רְתִיכָא שְׁלֵימְתָּא לָא אִשְׁתְּכַח, דְּהָא כְּתִיב וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו, כַּמָּה רְתִיכִין הֲווֹ, דַּהֲווֹ נַטְלִין עַל חַד סָמִיךְ גַּלְגַּלָּא, דְּאִתְפְּקָדוּ עֲלַיְיהוּ, כֵּיוָן דְּאִתְעֲבַר הַאי מְשׁוּלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ, כֻּלְּהוּ רְתִיכִין אִתְעֲבָרוּ מְשׁוּלְטָנֵיהוֹן, וְלָא נַטְלוּ. כְּדֵין כֻּלְּהוּ לְתַתָּא אִתְעֲבָרוּ מְשׁוּלְטָנוּתָא, דִּכְתִיב (יִרְמְיָה מו, כה): עַל מִצְרַיִם וְעַל פַּרְעֹה וְעַל הַבֹּטְחִים

[בְּשַׁלַּח מט.]

(יוֹם חֲמִישִׁי; שְׁמוֹת קסט-קע)

בּוֹ.

וּבְהַהוּא זִמְנָא, שֶׁלְטָנוּתָא דְּמִצְרַיִם שָׁלִיט עַל כָּל שְׁאַר עַמִּין, כֵּיוָן דְּאִתְבַּר חֵילָא דְּמִצְרַיִם, אִתְבַּר חֵילָא דִּשְׁאַר עַמִּין. מְנָלָן, דִּכְתִיב (שְׁמוֹת טו, טו): אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם וְגוֹ׳. וּכְתִיב (שָׁם, יד): שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן וְגוֹ׳. בְּגִין דְּכֻלְּהוּ הֲווֹ אֲחִידָן בְּפוּלְחָנָא דְּמִצְרַיִם, וַאֲחִידָן בְּמִצְרַיִם לְסִיּוּעָא דִּלְהוֹן. וּבְהַהוּא זִמְנָא, כֻּלְּהוּ בָּעָאן לְסִיּוּעָא דְּמִצְרַיִם, לְאִתַּתְקָפָא. וְעַל דָּא, כֵּיוָן דְּשָׁמְעוּ גְּבוּרָן דְּעָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, רָפוּ יְדֵיהוֹן, וְלָא יָכִילוּ לְמֵיקָם, וְאִזְדַּעֲזָעוּ כֻּלְּהוּ, וְאִתְּבָּרוּ מִשּׁוּלְטָנַתְהוֹן.

וַדַּאי כַּד אִתְּבַר חֵילָא דִּלְהוֹן לְעֵילָּא, אִתְּבַר חֵילָא דְּכָל אִנּוּן דַּאֲחִידָן בֵּיהּ, כֵּיוָן דְּאִתְּבַר חֵילָא דְּכֻלְּהוּ לְעֵילָּא, כָּל הָנֵי דִּלְתַתָּא אִתְּבָּרוּ, בְּגִין הַאי חֵילָא דְּאִתְּבַר בְּקַדְמִיתָא. וּבְגִין כָּךְ וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו כְּתִיב. וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדַת, דְּהָא כַּד דָּא אִתְּבַר, לָא הֲווֹ אַזְלִין.

תָּא חֲזֵי דְּהָכִי הוּא, דִּלָּא כְּתִיב וַיָּסַר אֵת אוֹפַנֵּי מַרְכְּבֹתָיו, אוֹ אֹפַן מֶרְכַּבְתּוֹ, אֶלָּא וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו. בְּגִין הַאי חֵילָא, דְּכֻלְּהוּ הֲווֹ מִתְדַּבְּקָן בֵּיהּ.

וְתוּ, וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו, תָּא חֲזֵי, זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרָעֵי בְּהוּ, לְאִתְדַּבְּקָא בְּהוּ, וּלְמֶהֱוֵי לְהוּ חוּלָק, וּלְמֶהֱוֵי אִנּוּן חוּלָקֵיהּ. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (דְּבָרִים יג, ה): וּבוֹ תִדְבָּקוּן. וּכְתִיב (שָׁם ד, ד): וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם, בַּיְיָ מַמָּשׁ. וּכְתִיב (תְּהִלִּים קלה, ד): כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ. וּכְתִיב (דְּבָרִים לב, ט): כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. דְּאַפִּיק לוֹן מִזַּרְעָא קַדִּישָׁא, לְמֶהֱוֵי חוּלָקֵיהּ, וְעַל דָּא יָהַב לוֹן אוֹרַיְיתָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, גְּנִיזָא תְּרֵי אַלְפִין שְׁנִין, עַד לָא יִתְבְּרֵי עָלְמָא, וְהָא אִתְּמַר. וּבְגִין רְחִימוּתָא דִּילֵיהּ יָהַב לְיִשְׂרָאֵל, לְמֶהֱוֵי אֲבַתְרֵיהּ, וּלְאִתְדַּבְּקָא בֵּיהּ.

תָּא חֲזֵי, כָּל מַשִּׁרְיַין דִּלְעֵילָּא, וְכָל אִנּוּן רְתִיכִין, כֻּלְּהוּ אֲחִידָן אִלֵּין בְּאִלֵּין, דַּרְגִּין בְּדַרְגִּין, אִלֵּין עִלָּאִין, וְאִלֵּין תַּתָּאִין, וְהָא אוּקְמוּהָ, דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קד, כה): זֶה הַיָּם גָּדוֹל. וְחֵיוָתָא קַדִּישָׁא עִלָּיהּ, וְכֻלְּהוּ אוּכְלוֹסִין

וּמַשְׁרְיָין, כֻּלְּהוּ נַטְלִין תְּחוֹת יְדָהּ, עַל מֵימְרָהּ נַטְלִין, וְעַל מֵימְרָהּ שָׁרָאן. בְּעִדָּנָא דְּהִיא נַטְלָא, כֻּלְּהוּ נְטִילִין, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ אֲחִידָן בָּהּ.

וְתָא חֲזֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּבָעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַעְבְּרָא לְאוּכְלוֹסִין דְּפַרְעֹה לְתַתָּא, אַעְבַּר בְּקַדְמִיתָא לְהַהוּא חֵילָא דִּלְהוֹן, כְּמָה דְּאוֹקִימְנָא. מַה עָבֵד. אַעְבָּר וְסָלִיק הַהוּא אֲתָר קַדִּישָׁא עִלָּאָה, דַּהֲוָה מַדְבָּר לְכָל אִנּוּן רְתִיכִין, כֵּיוָן דְּהַאי אִסְתְּלִיק, הַנְהוּ כֻּלְּהוּ מַשְׁרְיָין לָא יָכִילוּ לְדַבְּרָא, כֵּיוָן דְּאִנּוּן לָא יָכִילוּ, הַהוּא מְמָנָא דְּמִצְרָאֵי אַעְבְּרוּ לֵיהּ מִשּׁוּלְטָנֵיהּ, וְאַעְבַּר בְּנוּרָא דְּדָלִיק, וּכְדֵין שֻׁלְטָנוּתָא דְּמִצְרָאֵי אִתְעֲדֵי. וְעַל דָּא, אָנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּחָמוּ מְמָנָא דְּמִצְרַיִם אִתּוֹקַד בְּנוּרָא.

רִבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּשַׁעֲתָא דְּקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְיַמָּא, קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמְמָנָא רַבְרְבָא דְּעַל יַמָּא, אָמַר לֵיהּ, בְּשַׁעֲתָא דַּעֲבָדִית אֲנָא עָלְמָא, מָנִיתִי לָךְ עַל יַמָּא, וּתְנַאי אִית לִי עַל יַמָּא, דִּי יִבְזַע מֵימוֹי מִקָּמֵי בָּנַי. הַשְׁתָּא מָטָא עִדָּנָא, דְּיַעְבְּרוּן בָּנַי בְּגוֹ יַמָּא. לְבָתַר מַה כְּתִיב, וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ. מַאי לְאֵיתָנוֹ, לִתְנָאוֹ דַּהֲוָה לֵיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד בָּרָא עָלְמָא.

וַהֲווּ יִשְׂרָאֵל שָׁרָאן עַל יַמָּא, וַהֲווּ יִשְׂרָאֵל חָמָאן, גַּלְגַּלֵּי יַמָּא סַלְקִין וְנַחְתִּין, זָקְפוּ עֵינֵיהוּ, וְחָמוּ לְפַרְעֹה וּלְאוּכְלוֹסִין דִּילֵיהּ, דְּחִילוּ וְצָעֲקוּ. וְהָא אִתְּמַר. הַיָּם רָאָה, מָה חָמָא יַמָּא. אֲרוֹנָא דְּיוֹסֵף קָא חָמָא, וְעָרַק מִקָּמֵיהּ. מַאי טַעְמָא, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית לט, יב): וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה. וְעַל דָּא הַיָּם רָאָה וַיָּנָס, וּכְתִיב וַיָּסַר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וְגוֹ׳ אָנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּחָמוּ אַרְעָא דְּמִצְרַיִם, כְּאִלּוּ אִתּוֹקַד בְּנוּרָא, כְּדֵין אָמְרוּ אָנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסֵי, הֲווֹ אָזְלֵי בְּמַדְבְּרָא, אָמַר רִבִּי חִיָּיא לְרִבִּי יוֹסֵי, תָּא וְאֵימָא לָךְ, דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי לְאַעְבְּרָא שׁוּלְטָנוּתָא דְּאַרְעָא, לָא עָבִיד, עַד דְּאַעְבַּר שֻׁלְטָנוּתָא דִּלְהוֹן בִּרְקִיעָא, וְלָא אַעְבַּר שֻׁלְטָנָא דִּלְהוֹן, עַד דְּמָנֵי אַחֲרָא בְּאַתְרֵיהּ, בְּגִין דְּלָא יִגְרַע שְׁמוּשָׁא דִּלְהוֹן

[בְּשַׁלַּח מט:]

(יום שִׁשִּׁי; שְׁמוֹת קעא-קעב)

בִּרְקִיעָא, בְּגִין לְקַיְּימָא מַה דִּכְתִיב (דָּנִיֵּאל ד, יד): וּלְמַן דִּי יְצַבֵּא יְתְּנִנַּהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, וַדַּאי הָכִי הוּא.

פָּתַח רִבִּי יוֹסֵי וְאָמַר (תְּהִלִּים ח, ב): יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ. יְיָ אֲדֹנֵינוּ: כַּד בָּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַבְרָא חֵילָא דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, אַתְקִיף דִּינֵיהּ עָלַיְיהוּ, וְתָבַר לוֹן, וְאַעְבָּר מִקָּמֵיהּ שׁוּלְטָנוּתָא דִּלְהוֹן.

אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם, אֲשֶׁר נָתַתָּ מִבָּעֵי לֵיהּ, אוֹ תְּנָה הוֹדְךָ, מַהוּ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ. אֶלָּא דָּא הוּא רָזָא דְּנָהֲרָא עֲמִיקָא דְּכֹלָּא, וְדָוִד בָּעָא בָּעוּתֵיהּ, לְמִנְגַּד מִנֵּיהּ עַל הַשָּׁמַיִם, וְדָא הוּא אֲשֶׁר. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת ג, יד): אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה.

בְּשַׁעֲתָא דְּהַאי נְהָרָא עֲמִיקְתָּא דְּכֹלָּא, נָגִיד וְנָפִיק עַל הַשָּׁמַיִם, כְּדֵין כֹּלָּא בְּחִידוּ, וּמַטְרוֹנִיתָא אִתְעַטָּרַת בְּמַלְכָּא, וְכָל עָלְמִין כְּלִילוּ בְּחִידוּ, וְשָׁלְטָנוּתָא דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, אִתְעֲבָר מִקָּמֵי מַטְרוֹנִיתָא, וּכְדֵין זַקְפִין רֵישָׁא כָּל מַאן דַּאֲחִידוּ בָּהּ.

אַדְּהָכִי חָמוּ חַד בַּר נָשׁ, דַּהֲוָה אָתֵי, וְחַד מָטוֹלָא קָמֵיהּ. אָמַר רִבִּי חִיָּיא, נְזִיל, דִּלְמָא הַאי בַּר נָשׁ עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת הוּא, אוֹ עַם הָאָרֶץ הוּא, וְאָסִיר לְאִשְׁתַּתְּפָא בַּהֲדֵיהּ בְּאָרְחָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, נֵיתִיב הָכָא, וְנֶחֱמֵי, דִּלְמָא גַּבְרָא רַבָּא הוּא.

אַדְּהָכִי, אַעְבָּר קָמַיְיהוּ, אָמַר לֵיהּ, בְּדוּקָּא דְּמַעְבָּרָא דְּקוֹטִיפָּא דְּהַאי, חַבְרוּתָא אִבְעֵי, וַאֲנָא יְדַעְנָא אָרְחָא אַחֲרָא, וְנִסְטֵי מֵהַאי, וַאֲנָא בָּעִינָא דְּאֵימָא לְכוּ, וְלָא אִתְחַיְּיבְנָא בְּכוּ, וְלָא אַעְבָּר עַל מַה דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא יט, יד): וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל, וְאַתּוּן כְּסוּמִין בְּאָרְחָא דָּא, וְלָא תִּסְתַּכְּנוּ בְּנַפְשַׁיְיכוּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּאוֹרִיכְנָא הָכָא, אִתְחַבְּרוּ בַּהֲדֵיהּ. אָמַר לוֹן, לָא תִּשְׁתָּעוּ מִידֵּי הָכָא, עַד דְּנַעֲבַר בְּהַאי. סָטוּ בְּאָרְחָא אַחֲרָא.

בָּתַר דְּנָפְקוּ מֵהַהוּא אֲתָר, אָמַר לוֹן, בְּהַהוּא אָרְחָא אַחֲרָא, הֲווֹ אַזְלֵי זִמְנָא חֲדָא, חַד כֹּהֵן חָכָם, וְחַד כֹּהֵן עַם הָאָרֶץ בַּהֲדֵיהּ, קָם הַהוּא עַם

הָאָרֶץ בְּהַהוּא אֲתָר עָלֵיהּ וְקַטְלֵיהּ. מֵהַהוּא יוֹמָא כָּל מַאן דְּאַעְבַּר בְּהַהוּא אֲתָר, מִסְתַּכֵּן בְּנַפְשֵׁיהּ. וְהָא מִתְחַבְּרִין תַּמָּן מְשַׁדְּדֵי טוּרַיָּא, וְקַטְלִין וְקַפְחִין לִבְנֵי נָשָׁא, וְאִנּוּן דְּיַדְעֵי לָא עַבְרֵי תַּמָּן, וּבָעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָּמָא דְּהַהוּא כַּהֲנָא כָּל יוֹמָא.

פָּתַח וְאָמַר (יְשַׁעְיָה י, לב): עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד וְגוֹ' הָא אוּקְמוּהָ אִנּוּן מָארֵי מְתִיבְתָּא. אֲבָל אֲנָא לָא אֲמֵינָא לְכוּ הָכִי, אֶלָּא דְּרָזָא דְּמִלָּה אוֹלִיפְנָא. עוֹד הַיּוֹם, מַאן יוֹמָא דֵּין. אֶלָּא, הָכִי כְּתִיב (שְׁמוֹת ו, כג): וַיִּקַּח אַהֲרֹן אֶת אֱלִישֶׁבַע בַּת עַמִּינָדָב. וְרָזָא הוּא, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאַהֲרֹן הוּא שׁוֹשְׁבִינָא דִּילָהּ, לְתַקָּנָא בֵּיתָהּ וּלְשַׁמְּשָׁא לָהּ, וּלְמֵיעַל לָהּ לְמַלְכָּא לְאִזְדַּוּוגָא כַּחֲדָא, מִכָּאן וּלְהָלְאָה, כָּל כֹּהֵן דְּמְשַׁמֵּשׁ בְּמַקְדְּשָׁא, כְּגַוְונָא דְּאַהֲרֹן.

אֲחִימֶלֶךְ כַּהֲנָא רַבָּא עִלָּאָה הֲוָה, וְכָל אִינּוּן כַּהֲנֵי בַּהֲדֵיהּ, כֻּלְּהוּ הֲווֹ שׁוֹשְׁבִינִין דְּמַטְרוֹנִיתָא, כְּיָון דְּאִתְקְטִילוּ, אִשְׁתַּאֲרַת מַטְרוֹנִיתָא בִּלְחוֹדָהָא, וְאִתְאֲבִיד שׁוֹשְׁבִינָא דִּילָהּ, וְלָא אִשְׁתְּכַח מַאן דְּמְשַׁמֵּשׁ קָמָהּ, וְיִתְקֵן בֵּיתָהּ, וְיִחֲדֵי לָהּ לְאִזְדַּוּוגָא עִם מַלְכָּא.

כְּדֵין מֵהַהוּא יוֹמָא, אִתְעַבְּרָא לְשִׁמְאלָא, וְקַיְימָא עַל עָלְמָא, כְּמִין עַל כֻּלָּא, קָטִיל לְשָׁאוּל וְלִבְנוֹי, אִתְאֲבִיד מִינַּייהוּ מַלְכוּ, מִיתוּ מִישְׂרָאֵל כַּמָּה אַלְפִין וְכַמָּה רִבְוָון. וְעַד כְּעַן, הַהוּא חוֹבָה הֲוָה תָּלֵי, עַד דְּאָתָא סַנְחֵרִיב וְאַרְגִּיז כֻּלָּא.

וְדָא הוּא עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב, דָּא הוּא יוֹמָא עִלָּאָה, וּמַאן אִיהוּ. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאַבְדַת שׁוּשְׁבִינִין דִּילָהּ, הַהִיא דְּאִשְׁתְּאָרַת בִּלְא יְמִינָא, לְאִתְדַּבְּקָא בִּשְׁמָאלָא. דְּכַהֲנָא יְמִינָא הוּא. וּבְגִין כָּךְ, עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד.

תָּא חֲזֵי, כְּתִיב גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה (יְשַׁעְיָה י, כט), שָׁאוּל אֲמַאי הָכָא. אֶלָּא בְּגִין דְּהוּא קָטִיל לְכַהֲנֵי, וְגָרִים דְּרוֹעָא יְמִינָא, לְאִתְעַקְּרָא מֵעָלְמָא. אוֹף הָכָא, מֵהַהוּא יוֹמָא, לָא אַעְבַּר בַּר נָשׁ בְּהַהוּא דּוּכְתָּא, בְּגִין דְּלָא אִסְתַּכֵּן בְּנַפְשֵׁיהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי לְרִבִּי חִיָּיא, וְלָא אֲמָרִית לָךְ דִּלְמָא גַּבְרָא רַבָּא הוּא.

פָּתַח וְאָמַר (מִשְׁלֵי ג, יג): אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה. אַשְׁרֵי אָדָם,

[בְּשַׁלַּח נ.]

(שַׁבַּת קֹדֶשׁ; שְׁמוֹת קעג-קעד)

כְּגוֹן אֲנָן, דְּאַשְׁכַּחְנָא לָךְ, וְיָדַעְנָא מִינָךְ מִלָּה דְּחָכְמְתָא. וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה, כְּגוֹן אֲנָן, דְּאוֹרִיכְנָא לָךְ לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדָךְ. וְדָא הוּא בַּר נָשׁ דְּזַמִּין לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְבִזְבְּזָא בְּאָרְחָא, אַנְפּוֹי דִּשְׁכִינְתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב (מִשְׁלֵי ד, יח): וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ. אָזְלוּ.

פָּתַח הַהוּא גַּבְרָא וְאָמַר (תְּהִלִּים כד, א): לְדָוִד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ וְגוֹ׳. לְדָוִד מִזְמוֹר בַּאֲתָר חַד, וּבַאֲתַר אַחֲרָא מִזְמוֹר לְדָוִד, מַה בֵּין הַאי לְהַאי. אֶלָּא לְדָוִד מִזְמוֹר, שִׁירָתָא דְּקָאֲמַר דָּוִד, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. מִזְמוֹר לְדָוִד, שִׁירָתָא דְּקָאֲמַר דָּוִד, עַל גַּרְמֵיהּ. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. לַיְיָ: דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְכָל אוּכְלוֹסִין דִּילָהּ, דְּמִתְחַבְּרָן בַּהֲדָהּ, וְאִקְרוֹן מְלוֹאָהּ וַדַּאי הוּא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (יְשַׁעְיָה ו, ג): מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: דָּא הוּא אַרְעָא דִּלְתַתָּא, דְּאִקְרֵי תֵּבֵל, וַאֲחִידַת בְּדִינָא דִּלְעֵילָּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים ט, ט): וְהוּא יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק, בֵּין לְחָד, בֵּין לְעַמָּא חַד, בֵּין לְכָל עָלְמָא, מֵהַאי דִּינָא הוּא אִתְּדָן.

תָּא חֲזֵי, פַּרְעֹה מֵהַאי דִּינָא יָנִיק, עַד דְּאִתְאֲבִידוּ הוּא וְכָל עַמֵּיהּ. כֵּיוָן דְּהַאי דִּינָא אִתְּעַר עָלֵיהּ, הַהוּא מְמָנָא דְּאִתְמְנָא עֲלַיְיהוּ בְּשֶׁלְטָנוּתָא, אִתְּעֲדֵי וְאִתְעֲבָר, כְּדֵין כֻּלְּהוּ דִּלְתַתָּא, אִתְאֲבִידוּ, דִּכְתִיב וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו. מַאי אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו. מַרְכְּבָתָיו דְּפַרְעֹה. וּמַאן אִיהוּ הַהוּא אוֹפַן דִּלְהוֹן, הַהוּא מְמָנָא דְּשָׁלִיט עֲלַיְיהוּ. וְעַל דָּא מִיתוּ כֻּלְּהוּ בְּיַמָּא. אֲמַאי בְּיַמָּא, אֶלָּא יַמָּא עִלָּאָה אִתְּעַר עֲלַיְיהוּ, וְאִתְמְחוּ בִּידָהָא. וּבְגִין כָּךְ טָבְעוּ בְּיַם סוּף כְּתִיב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי וַדַּאי הָכִי הוּא, וְעַל דָּא כְּתִיב, טָבְעוּ בְּיַם סוּף. סוֹפָא דְּדַרְגִּין.

רִבִּי חִיָּיא אָמַר, וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדַת. בִּכְבֵדַת מַהוּ. אֶלָּא מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דִּבְהַהוּא דַּבְּרוּתָא דְּאִתְדַּבַּר בֵּיהּ בַּר נָשׁ, מְדַבְּרִין לֵיהּ. בְּפַרְעֹה כְּתִיב (שְׁמוֹת ט, ז): וַיְכַבֵּד לֵב פַּרְעֹה. בְּהַהוּא מִלָּה, דְּבַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,

בִּכְבֵדוּת מַמָּשׁ. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רָשָׁע, אַתְּ אוֹקִיר לְבָךְ. אֲנָא אַדְבַּר לָךְ בְּהַאי, עַל דָּא וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדֻת.

וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ׳. וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם, דָּא מְמָנָא דְּאִתְמְנֵי עַל מִצְרָאֵי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, הַאי מִלָּה קַשְׁיָא, כְּיוָן דְּאַעְבְּרוּ לֵיהּ מִשּׁוּלְטָנוּתֵיהּ, הֵיךְ יָכִיל הוּא לְמִרְדַּף אֲבַתְרַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל.

אֶלָּא וַדַּאי הָכִי הוּא. אֲבָל דָּא וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם, מִצְרַיִם דִּלְתַתָּא. כִּי יֵי נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם, מִצְרַיִם דִּלְעֵילָּא, דְּכְיָון דְּאִתְבַּר חֵילֵהוֹן מִלְּעֵילָּא, כְּדֵין אִתְבַּר חֵילָא וְתוּקְפָּא דִּלְהוֹן לְתַתָּא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב כִּי יֵי נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרַיִם. בְּמִצְרַיִם דַּיְקָא. דָּא הוּא תוּקְפָּא דִּלְהוֹן דִּלְעֵילָּא. וְדָא הוּא דְּאוּקְמוּהָ מֶלֶךְ מִצְרַיִם סְתָם. הָכָא, וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּחָמוּ דְּהָא אִתְבַּר חֵילֵיהוֹן וְתוּקְפָּא דִּלְהוֹן דִּלְעֵילָּא.

תָּא חֲזֵי, כַּד אִתְעָרַת הַאי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אִתְעֲרוּ כָּל אִנּוּן דַּאֲחִידָן בָּהּ, וְכֻלְּהוּ אַחֲרָנִין דִּלְתַתָּא, וְיִשְׂרָאֵל לְעֵילָּא מִכֻּלְּהוּ, דְּהָא אִנּוּן נָטְלֵי לָהּ בְּגוּפָא דְּאִילָנָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וּבְגִינֵי כָּךְ יִשְׂרָאֵל אֲחִידָן בָּהּ, יַתִּיר מִכָּל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת. וְכַד אִנּוּן מִתְעָרִין, אִתְּבַר תּוּקְפֵּהוֹן מֵאִנּוּן דְּשַׁלְטֵי עָלַיְיהוּ.

תָּא חֲזֵי, הַאי מְמָנָא שֶׁלְּטָנָא דְּמִצְרָאֵי, דָּחִיק לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַמָּה שִׁעְבּוּדִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. לְבָתַר דְּאִתְּבַר הוּא בְּקַדְמִיתָא, אִתְּבָּרוּ אִנּוּן מַלְכְוָותָא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב כִּי יֵי נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרַיִם. נִלְחָם לָהֶם וַדַּאי.

תּוֹסֶפְתָּא: וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וְגוֹ׳. עַד לָא אִשְׁתְּכַח אֲוִירָא דַּכְיָא, וְלָא נְהִירִין, אֲבָנִין נְקִיבָן הֲווֹ סְתִימָאן. תְּלַת רוּחִין דִּכְלִילָן בִּתְלַת, הֲווֹ שְׁקִיעָן. וּמַיִין סְתִימָן תְּחוֹת נוּקְבֵי. בְּשִׁבְעִין וּתְרֵין אַתְוָון אִתְהַדָּרוּ לְאַתְרַיְיהוּ

כג אייר

וַעֲלֵיהּ אִתְּמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל (קֹהֶלֶת י, כ), קוֹל [ג.] דִּקְרִיאַת שְׁמַע, וּבַעַל כְּנָפַיִם יַגִּיד דָּבָר דִּבּוּר דִּצְלוֹתָא, וְלָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וּבְגִין דָּא (מִשְׁלֵי י, כו): וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם הוּא כְּלִיל כֹּלָּא, וּבֵיהּ מִתְיַיחֲדִין תְּרֵין שְׁמָהָן אִלֵּין, וְעַל תְּרֵין שְׁמָהָן אִלֵּין אִתְּמַר (דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ טז, לג): אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר, וְנֶעֱנָה מַלְאָךְ מִגּוֹ אֶשָּׁא מִשְׁמַיָּא וְאָמַר, הֵן הֵן מַעֲשֵׂה מֶרְכָּבָה, וַהֲווֹ מִתְקַבְּצִין מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת כְּבְמַזְמוּטֵי חָתָן וְכַלָּה. אָמַר רַעְיָא מְהֵימְנָא בְּרִיךְ יְהֵא בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא דְּאָמַר מִלִּין אִלֵּין, לְיַחֲדָא בְּהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ.

קוּם אֵלִיָּהוּ נְבִיאָה לִיקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, וְיִתְעָרוּן עִמָּךְ שְׁאָר נְבִיאֵי, וַעֲבֵיד לֵיהּ קְנָא בְּהַאי חִבּוּרָא, וּלְכָל מַשְׁרְיָין דְּאָזְלִין מִתְתַּרְכֵי בָּתַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, לְחַבָּרָא לוֹן בְּהַאי חִבּוּרָא, לְאִשְׁתַּכָּחָא בֵּיהּ נַיָּיחָא לְאִלֵּין מַשְׁרְיָין דְּנִשְׁמָתִין דְּאָזְלִין מִתְתַּרְכִין מִשְׁכִינְתָּא, דְּאִיהִי יְחִידָאָה אֵיכָה יָשְׁבָה בָּדָד (אֵיכָה א, א), וּלְאִשְׁתַּכָּחָא בֵּיהּ נַיָּיחָא לְמַשְׁרְיָין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (יְשַׁעְיָה לג, ז): הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חֻצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָּיוּן, וְלֵית שָׁלוֹם אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

קוּם לְחַבָּרָא לוֹן בְּהַאי חִבּוּרָא, דְּהָא כַּד אִית בְּיִשְׂרָאֵל מַשְׂכִּילִים, מֵאִלֵּין דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (דָּנִיֵּאל יד, ג): וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ, דָּא דְּאִתְקְרֵי סֵפֶר הַזֹּהַר, דְּיָדְעִין לְמִפְלַח לְמָארֵיהוֹן, וּלְאַפָּקָא אַזְכָּרוֹת דִּשְׁמָהָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּכַוָּנָה, וּלְחַבָּרָא לוֹן בְּקוֹל דִּקְרִיאַת שְׁמַע, וּבְדִבּוּר דִּצְלוֹתָא, דְּאִינּוּן תְּרֵין שְׁמָהָן יאהדונה״י, דִּבְהוֹן כְּלִילָן כָּל הַוַּוְיִ״ן וְכִנּוּיִ״ן וַעֲשַׂר סְפִירָן.

כַּמָּה מַלְאָכִין דְּאִנּוּן חֵיוָון דְּמֶרְכַּבְתָּא וּשְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים, וְכָל עֶשֶׂר כִּתּוֹת דִּכְלִילָן בְּהוֹן דְּמְשַׁמְּשִׁין לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, כֻּלְּהוּ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת (יְחֶזְקֵאל א, יא) לְפוּמוֹי, לָקֶבֵל אִלֵּין אַזְכָּרוֹת, דְּאִנּוּן יאהדונה״י, בֵּין בִּקְרִיאַת שְׁמַע בֵּין בִּצְלוֹתָא בֵּין בְּשִׁירוֹת וְתֻשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, דִּבְכָל אַזְכָּרָה דְּיִפּוֹק מִפּוּמוֹי בְּכָל אֲתַר וּבְכָל מַמְלָל, צָרִיךְ לְכַוָּונָא דִּיבּוּר בְּאדנ״י קוֹל בְּיהו״ה, וּלְיַחֲדָא לוֹן כַּחֲדָא, בְּיִחוּדָא דְּאִיהוּ יָחִיד נֶעֱלָם, דְּמְחַבֵּר לוֹן וּמְיַחֵד לוֹן כַּחֲדָא, וּבֵיהּ צָרִיךְ הַכַּוָּונָה, דְּלָא תַּלְיָא לְמֵימַר בֵּיהּ קוֹל וְדִבּוּר אֶלָּא מַחֲשַׁבְתָּא.

כַּד נָחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּקְרִיאַת שְׁמַע, אִתְּמַר בְּחֵיוָן וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְפֵיהֶם (שָׁם כד), בְּעֶשֶׂר מִינֵי הִלּוּלִים, בְּשִׁיר פֻּשּׁוּט דְּאִיהוּ י׳ כֵּת״ר, כְּפוּל דְּאִיהוּ י״ה חָכְמָ״ה וּבִינָ״ה, מְשׁוּלָּשׁ בְּיהו״ה דְּאִיהוּ חֶסֶ״ד גְּבוּרָ״ה תִּפְאֶרֶ״ת, מְרוּבָּע בְּיהו״ה דְּאִיהוּ נֶצַ״ח הוֹ״ד יְסוֹ״ד מַלְכוּ״ת, דְּנָטְרִין צִפָּרָא קַדִּישָׁא יִשְׂרָאֵל בֵּינַיְיהוּ, וְקָרָאן בָּהּ לְיִשְׂרָאֵל דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, וְהַיְינוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הָא נָחִית לְגַבָּהּ, צָרִיךְ לְקַשְׁרָא לֵיהּ בַּהֲדָהּ, וּלְיַחֲדָא לוֹן בְּיִחוּדָא חֲדָא בְּלָא פִּירוּדָא כְּלָל, וּבְגִין דָּא מָאן דְּשָׁח בְּנַתַּיִים עֲבֵרָה הִיא בְּיָדוֹ הַהִיא שִׂיחָה.

וְאַמַּאי קָשְׁרִין לֵיהּ בַּהֲדָהּ לְא״ח עִם ד׳, כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פָּרָשִׁיִין, בְּגִין דְּלָא יְהֵא פָּרַח מִינָהּ, וְאִשְׁתְּאָרַת יְחִידָה, אֵיכָה יָשְׁבָה בָדָד, וּבְגִין דָּא קָשְׁרִין לֵיהּ בַּהֲדָהּ בְּכַמָּה קְשׁוּרֵי דִּתְפִלֵּי, בְּכַמָּה קְשׁוּרֵי דְּצִיצִית, דְּלָא יָזוּז מִינָהּ.

כד אייר

וְכָל קֻשָּׁר אִיהוּ מִסְּטְרָא דְּאָת י׳, וּתְרִין קְשָׁרִין אִנּוּן, דְּאִנּוּן קֻשָּׁר דְּרֵישָׁא קֻשָּׁר דִּדְרוֹעָא שְׁמָאלָא, וְאִנּוּן י״י מִן יאהדונה״י, יהו״ה אַרְבַּע פָּרָשִׁיִּין דִּתְפִלֵּי, וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יהו״ה וְכוּ׳ (דְּבָרִים כח, י), אדנ״י אַרְבַּע בָּתֵּי דִּתְפִלֵּי, אהי״ה אֲשֶׁר אהי״ה מִלְּגָאוֹ דִּתְפִלֵּי, בְּכ״א אַזְכָּרוֹת דִּתְפִלִּין דְּרֵישָׁא וּבְכ״א אַזְכָּרוֹת דִּתְפִלִּין דְּיָד, וְדָא אִימָּא עִלָּאָה, תְּפִלֵּי דְּמָארֵי עָלְמָא קָארִינָן לֵיהּ, תְּפִלִּין עַל רֵישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, כָּסֵי לֵיהּ אִימָּא בְּגַוְונָא דְּאִנּוּן רְצוּעִין דִּתְפִלֵּי, וְקָשְׁרִין לֵיהּ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה בִּתְפִלִּין דְּיָד, וְלֵיהּ אָמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרָא דְּסָבָא דְּסָבִין, וְדָא חָכְמָה עִלָּאָה, וְעַל שְׁמֵיהּ אִתְקְרֵי עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא יִשְׂרָאֵל, שִׁיר אֵ״ל שִׁיר מִשְּׁמָאלָא שִׁיר דִּלְוִיִּם, אֵ״ל מִימִינָא דְּכַהֲנַיָּא, עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא [ג׳] יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תַּרְוַיְהוּ, חָכְמָה נָחִית בִּבְרָכָתָא דְּכַהֲנָא בִּימִינָא, וּבֵיהּ הָרוֹצֶה לְהַחְכִּים יַדְרִים, אִימָּא נָחִית בִּקְדוּשָׁה דְּלֵוָאֵי מִשְּׁמָאלָא, וּבֵיהּ הָרוֹצֶה לְהַעֲשִׁיר יַצְפִּין, עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא קִשׁוֹרָא דְּתַרְוַיְהוּ יְחוּדָא דְּתַרְוַיְהוּ.

אוֹף הָכִי יְסוֹד חַי עָלְמִין, קִשׁוֹרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא וּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, בְּאָן אֲתַר בְּצִלּוֹתָא, דְּבֵיהּ כְּלִילָן חַ״י בִּרְכָאן, וּבֵיהּ מִתְיַיחֲדִין תְּרֵין שְׁמָהָן כַּחֲדָא אִנּוּן יאהדונה״י, וְחִבּוֹרָא דְּתְרֵין שְׁמָהָן צְרִיכִין בַּחֲשַׁאי, וְרָזָא דְּמִלָּה (יְחֶזְקֵאל א, כה) : בְּעָמְדָם תִּרַפֶּינָה כַּנְפֵיהֶן, בְּעָמְדָם יִשְׂרָאֵל בִּצְלוֹתָא דְּעַמִּידָה חִיּוֹן תִּרַפֶּינָה כַּנְפֵיהֶם דְּלָא לְמִשְׁמַע בְּהוֹן קָלָא, דְּתַמָּן קוֹל דְּמָמָה דַּקָּה (מְלָכִים א׳ יט, יב), קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים דְּאִיהוּ בְּעַמִּידָה, בְּגִין דְּתַמָּן קָאָתָא מַלְכָּא.

דְּהָא בְּרוּחַ גְּדוֹלָה וּבְרַעַשׁ וּבְאֵשׁ, דְּאִשְׁתַּמְעוּן בְּהוֹן גַּוְונֵי חֵיוָון לָא אָתָא מַלְכָּא, אֶלָּא בְּקוֹל דְּמָמָה דַּקָּה, דְּאִיהִי בָּתַר רוּחַ רַעַשׁ אֵשׁ, וְאִיהִי רְבִיעָאָה לוֹן, וַעֲלַיְהוּ אָמַר יְחֶזְקֵאל (א ד): וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, עָנָן גָּדוֹל, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת, הָא אִנּוּן תְּלַת, דִּרְכִיבִין בְּהוֹן תְּלַת אַתְוָון הו״ה, קוֹל דְּמָמָה דַּקָּה דָּא י׳ מִן הוה״י, וְאִיהִי י׳ מִן אדנ״י, תַּמָּן קָא אָתָא מַלְכָּא דְּאִיהוּ יהו״ה. דְּכָל חֵיוָ״ה דְּשַׁלִּיט ה׳ עַל ו׳ ה׳ עַל י׳ נוּקְבָא אִיהִי הַחַיָ״ה, כְּגוֹן טִפָּה דְּנוּקְבָא כַּד שַׁלִּיט עַל טִפָּה דְּדְכוּרָא בַּת אִיהִי.

אָתָא אֵלִיָּהוּ וְכָל מָארֵי מְתִיבְתָּא, וְאִשְׁתַּטְחוּ קַמֵּיהּ וְאָמְרוּ, סִינַי סִינַי מָאן יָכִיל לְמֵימַר מִלִּין קַמָּךְ, אֶלָּא בְּקוֹל דְּמָמָה דַּקָּה, דְּבְפוּמָךְ קָא אָתֵי מַלְכָּא, קוּם אֵלִיָּהוּ תַּקִּין לְבוּשֵׁי מַלְכָּא וּמַטְרוֹנִיתָא, דְּאַנְתְּ כַּהֲנָא, תַּקִּין לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַרְבַּע בִּגְדֵי לָבָן, וְאַרְבַּע בִּגְדֵי זָהָב לְמַטְרוֹנִיתָא, דְּאִתְמַר בָּהּ (תְּהִלִּים מה, יד): כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ.

אַרְבַּע בִּגְדֵי לָבָן כְּלִלְהוּ רַחֲמֵי בִּשְׁמָא דְּיהו״ה, וְלֵית מָאן דְּמָחֵיל בְּהוֹן עֶרְיַין אֶלָּא אִיהוּ, אַרְבַּע בִּגְדֵי זָהָב כְּלִלְהוּ דִּינָא מִסְטְרָא דְּאדנ״י, וְלֵית מָאן דְּמָחֵיל עַל עֲבוּדָה זָרָה אֶלָּא אִיהִי, דְּשַׁלְטָאן שִׁפְחָה בַּאֲתַר דִּגְבִירְתָּהּ.

כְּשְׁמֵיהּ כֵּן כָּרְסְיֵיהּ, כֵּן לְבוּשֵׁיהּ,

כה אייר

וּבְאִלֵּין לְבוּשִׁין לָא אִתְלַבַּשׁ עַד כְּעַן מִיּוֹמָא דְּאִתְחָרַב בֵּי מַקְדְּשָׁא, דְּהָא כְּתִיב (יְשַׁעְיָה נ, ג) : אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת, וְשִׂכְיוֹנְתָא אִתְמַר בָּהּ (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ו) : אַל תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת, בְּגִין דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא, וְכָרְסַיָּא דִּילָהּ פְּגִימָא בְּחוֹבִין דְּיִשְׂרָאֵל, דְּתַמָּן נְשְׁמָתִין דְּיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּתַקִּין לָהּ כָּרְסַיָּא בְּצִלּוֹתָא דִּילֵיהּ, בְּפִקּוּדִין דִּילֵיהּ, בָּתַר דְּאִיהוּ מִתַּמָּן כָּרְסַיָּא פָּגִים בְּגִינַיְהוּ, וְאִסְתַּלַּק שֵׁם יהו״ה מִתַּמָּן, דְּאִיהוּ לָא שַׁרְיָא בַּאֲתַר פָּגִים, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא כא, כא) : כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב, אוֹף הָכִי בִּנְשְׁמָתָא פְּגִימָא לָא שַׁרְיָא.

זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּאַשְׁלִים נִשְׁמָתֵיהּ, לְשַׁרְיָא בֵּיהּ שֵׁם יהו״ה, וְעָבִיד לֵיהּ כָּרְסַיָּא לְגַבֵּיהּ, וְזַכָּאָה פּוּמָא דְּמִתְחַבֵּר בָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם שְׁכִינְתֵּיהּ דְּאִיהוּ תּוֹרַת יהו״ה, וְזַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּלָבִישׁ מַלְכָּא וּמַטְרוֹנִיתָא בַּעֲשַׂר סְפִירָן דִּבְרִיאָה, דְּכִלִּילָן בְּשֵׁם יאהדונה״י, כִּשְׁמֵיהּ כֵּן לְבוּשׁוֹהִי.

וּמָאן דְּתַקִּין לֵיהּ סוּסְיָא, דְּאִתְמַר בָּהּ (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ט) : לְסָסָתִי בְּרִכְבֵי פַּרְעֹה דְּמִיתֵיךְ רַעְיָתִי, דְּאִיהִי מֶרְכָּבָה דִּילֵיהּ, דְּבְיוֹמֵי דְּשַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אִיהוּ לָבוּשׁ לְבוּשֵׁי מַלְכוּתָא, דְּאִנּוּן עֶשֶׂר סְפִירוֹת דִּבְרִיאָה, וּבְיוֹמֵי דְּחֹל לָבִישׁ עֶשֶׂר כִּתּוֹת דְּמַלְאָכַיָּא, דְּמִשַּׁמְּשֵׁי לוֹן לַעֲשַׂר סְפִירָן דִּבְרִיאָה.

דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דַּאֲצִילוּת מַלְכָּא בְּהוֹן, אִיהוּ וְגַרְמֵיהּ חַד בְּהוֹן, אִיהוּ וְחַיָּיוֵי חַד בְּהוֹן, מַה דְּלָאו הָכִי בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דִּבְרִיאָה, דְּלָאו אִנּוּן וְחַיָּיהוֹן חַד, לָאו אִנּוּן וְגַרְמֵיהוֹן חַד.

וְעִלַּת עַל כֻּלָּא הוּא נְהִיר בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דַּאֲצִילוּת, וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת דִּבְרִיאָה, וְנָהִיר בְּעֶשֶׂר כִּתּוֹת דְּמַלְאָכַיָּא, וּבְעֶשֶׂר גַּלְגַּלֵּי דִּרְקִיעָא, וְלָא אִשְׁתַּנִּי בְּכָל אֲתַר. [ד.] קוּם יְחֶזְקֵאל נְבִיאָה, לְגַלָּאָה אִלֵּין מַרְאוֹת קַמֵּי שְׁכִינְתָּא, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (יְחֶזְקֵאל א, יג) : וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ, בְּנִקּוּדֵי אוֹרַיְיתָא וְטַעֲמֵי דְּאוֹרַיְיתָא, דַּעֲלַיְיהוּ דְּאַתְוָן אִתְמַר (שָׁם) : וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ, אִלֵּין אִנּוּן נְקוּדִין, בּוֹעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּידִים אִלֵּין טַעֲמֵי, וּבְהוֹן (דָּנִיֵּאל יב, ג) : וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ, וְהַמַּשְׂכִּילִים אִלֵּין אַתְוָן, יַזְהִירוּ אִלֵּין נְקוּדִין דְּנָהֲרִין בְּהוֹן, כְּזֹהַר אִלֵּין טַעֲמֵי.

וּשְׁכִינְתָּא כְּלִילָא מִכֻּלְּהוּ, עֲלָהּ אִתְמַר (יְחֶזְקֵאל א, יג) : הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת, דְּאִינּוּן חֵיוָן עִלָּאִין דִּנְקוּדֵי דְּטַעֲמֵי, וְחֵיוָן תַּתָּאִין דִּנְקוּדֵי דְּאַתְוָן, כְּגַוְונָא דָּא ְָ, וְאִנּוּן סָגוֹלְתָּ"א לְעֵילָּא תְּלַת חֵיוָן עִלָּאִין, דְּרָמְזִין י׳ י׳ י׳ בְּרֵאשֵׁי תֵּיבוֹת יהו"ה יהו"ה יהו"ה, וְאִנּוּן יהו"ה מֶלֶךְ יהו"ה מָלָךְ יהו"ה יִמְלֹךְ, אַנְפֵּי תְּלַת חֵיוָן עִלָּאִין, דְּאִנּוּן חֶסֶ"ד גְּבוּרָ"ה תִּפְאֶרֶ"ת, וּלְתַתָּא סָגוֹ"ל דְּאִנּוּן חֵיוָן תַּתָּאִין, אַנְפֵּי נֶצַ"ח יְסוֹ"ד וְהוֹ"ד, דְּרָמְזִין בִּיבָרְכְ"ךָ יהו"ה יָאֵ"ר יהו"ה יִשָּׂ"א יהו"ה, נְקוּדָה דְּאֶמְצָעִיתָא חַיָּה שֶׁשְּׁמָהּ אָדָם כְּגַוְונָא דָּא ה, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת, דְּאִינּוּן תְּלַת לְעֵילָּא, וּתְלַת לְתַתָּא, כְּגַוְונָא דָּא ְָ.

אִיהִי רְבִיעָאָה לְכָל תְּלַת, וּשְׁבִיעָאָה לְשִׁית. וְרָזָא דִּתְלַת חֵיוָן תַּתָּאִין, עֲלַיְיהוּ אִיהוּ קָא רָמִיז וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה (יְחֶזְקֵאל א, א), וְעַל נְקוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא קָא רָמִיז בָּרְבִיעִי,

כו אייר

דְּאִיהוּ אַרְבַּע אַנְפֵּי אָדָם, חָכְמָה עִלָּאָה כ״ח מ״ה, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (שָׁם, כו): דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה, וְכוּלָּא בְּרָזָא דִּנְקוּדֵי דְּאָת יְ.

בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ, דָּא אָת ה׳, דְּאִיהִי אֱלֹהִי״ם, כְּנוּ״י לְשֵׁם יהו״ה, וְאִיהִי כָּרְסַיָּא, דְּהָכִי סָלִיק הַכִּסֵּ״א כְּחוּשְׁבַּן אֱלֹהִי״ם.

וְאִיהִי כֶּתֶר עֶלְיוֹן, חֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע חֱיָוון עִלָּאִין, וַחֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע תַּתָּאִין, וְאִיהִי כָּרְסַיָּא לְמָארֵי כֹּלָּא, אָדוֹן עַל כֹּלָּא, דְּאִיהוּ טָמִיר וְגָנִיז.

וְאִי תֵּימָא דְּרָזָא דָּא חָזָא יְחֶזְקֵאל, לָא הַוָה אֶלָּא דְּמוּת דְּאִלֵּין חֱיָוון, וְלָא דְּחָזָא חֱיָוון, אֶלָּא כְּמַלְכָּא דְּשָׁלַח שְׁטָר בְּחוֹתָמֵיהּ, וְדִיוּקְנָא דְּמַלְכָּא רְשִׁימָא עַל שַׁעֲוָה מֵחוֹתָמֵיהּ. דְּבִסְפִירָן דַּאֲצִילוּת אִיהוּ דְּיוּקְנָא דְּמַלְכָּא מַמָּשׁ, וּבִסְפִירָן דִּבְרִיאָה חוֹתָמָא דְּמַלְכָּא, וּבִסְפִירָן דִּיצִירָה וּבְמַלְאָכִין דְּאִנּוּן חֱיָוון צִיּוּרָא דְּחוֹתָמָא בְּשַׁעֲוָה, וּבְגִין דָּא אִתְּמַר בְּמַרְאוֹת יְחֶזְקֵאל (שָׁם): דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם, וּדְמוּת הַחַיּוֹת, וְלָא הַחַיּוֹת מַמָּשׁ. לְמָאן דְּכָל יוֹמוֹי לָא חָזָא מַלְכָּא, וַהַוָה בֶּן כְּפַר, וְשָׁאִיל בְּגִינֵיהּ, וּרְשִׁימִין לֵיהּ עַל טַבְלָא אוֹ עַל נַיָּיר דְּיוּקְנֵיהּ.

וְאִית נְקֻדָּה דְּכָל עָלְמָא תַּלְיָא תְּחוֹתָהּ, כְּגוֹן שִׁמְשָׁא לְגַבֵּי תַּתָּאִין, אִתְחַזְיָא לִבְנֵי נָשָׁא תְּחוֹת רְקִיעָא כִּנְקֻדַּת קָמֵ״ץ, וְאִיהוּ כַּמָּה זְמִנִין רַב מִכָּל אַרְעָא, כָּל שֶׁכֵּן נְקוּדִין דְּאוֹרַיְיתָא, לְגַבֵּי גּוּבָּה דִּלְהוֹן, וְאִתְחַזְיָין לָן נְקוּדִין. (עד כאן).

וַאֲנִי בְתוֹךְ הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר (יְחֶזְקֵאל א, א), דָּא נְהַר דִּינוּר נָגִיד וְנָפִיק מִן קֶדֶם, אֶלֶף אַלְפִים יְשַׁמְּשׁוּנֵיהּ, וְרִבּוֹא רִבְוָן דְּמַלְאָכַיָּא קֶדֶם יְקוּמוּן, דִּינָא יְתִיב, וְסִפְרִין פְּתִיחוּ (דָּנִיֵּאל ז, י), דְּאִנּוּן תְּלַת סְפָרִין דְּנִפְתָּחִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּבֵיהּ טָבְלִין נִשְׁמָתִין בְּהַאי נְהַר דִּינוּר, מִזּוּהֲמָתָן דְּמִזּוּהֲמִין בְּעָלְמָא שְׁפֵלָה, וְדָא מטטרו״ן, בְּדִיּוּקְנָא דְּצַדִּיק יְסוֹד עָלְמָא, דְּאִיהוּ נְהַר דִּינוּר מִסְּטָרָא דִּגְבוּרָה, נָהָר פָּלְגָיו מִסְּטָרָא דְּחֶסֶד, פַּלְגֵי מָיִם, וְהַאי אִיהוּ עַל נְהַר כְּבָר, מַאי כְּבָר, דָּא מטטרו״ן, רְכֶ״ב לְעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, וַיִּרְכַּב עַל כְּרוּב וַיָּעָף (תְּהִלִּים יח, יא), וְאִיהוּ רֶכֶב אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ (מְלָכִים ב׳ ב, יא), כָּלִיל שִׁתִּין רִבּוֹא מֶרְכָּבוֹת, וּמִסְּטָרָא דְּצַדִּיק חַי עָלְמִין הוּא כְּלִיל י״ח רִבּוֹא מֶרְכָּבוֹת, וְהַיְנוּ רֶכֶב אֱלֹהֵי״ם רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן (תְּהִלִּים סח, יח), וְאוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין תְּרֵי אַלְפֵי שְׁאִינָן מִתְּרִין רִבּוֹא, דְּאִנּוּן כָּל רִבּוֹא עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים, רִבּוֹתַיִם עֶשְׂרִים אַלְפִים, תְּרֵי שְׁאִינָן, אִשְׁתְּאָרוּ תַּמְנֵי [ד׳] סְרֵי אַלְפֵי, דְּנָחֲתִין עִם מטטרו״ן לְקַבְּלָא י״ח בִּרְכָאן דִּצְלוֹתִין דְּיִשְׂרָאֵל, לְסַלְקָא לוֹן קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חַ״י עָלְמִין, צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק.

וַאֲנִי בְתוֹךְ הַגּוֹלָה דָּא שְׁכִינְתָּא, נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם, ה׳ רְקִיעִי דְּיוֹמָא תִּנְיָנָא, ה׳ דְּהַשָּׁמַיִם, דְּבָהּ רְשִׁימִין חִיּוּן, דְּמִקּוֹרֵיהוֹן יו״ד ה״י וא״ו ה״י (נ״א יוד ה״א וא״ו ה״א), יהו״ה, וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִי״ם (יְחֶזְקֵאל א, א), חֲמֵשׁ אוֹר דְּיוֹמָא קַדְמָאָה, לָקֶבֶל ה׳ קַדְמָאָה, כְּלִילָא מֵחֲמֵשׁ אוֹר, דְּאִיהוּ אָאֱאֱאָ פְּתוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָ״ה (שְׁמוֹת כח, לו).

וְכָל חַד אַחֲזֵי אהי״ה, וּנְקוּדִין אִלֵּין סָלְקִין אֱלֹהִי״ם, דְּבְהוֹן שְׁבַע נְקוּדִין,

כז אייר

תְּלַת לְעֵילָּא תְּלַת לְתַתָּא חֹלֶם בְּאֶמְצָעִיתָא, וְחַד רְקִיעָא תְּמִינָאָה לוֹן, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית א, ז) : וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִי״ם בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם.

וְשֶׁבַע נְצוֹצֵי דִּנְקוּדֵי אָאֵאֹאָ לָקֳבֵל שֶׁבַע כּוֹכְבֵי לֶכֶת, תְּלַת מִכָּאן וּתְלַת מִכָּאן חַמָּ״ה בְּאֶמְצָעִיתָא, רְבִיעָאָה לְכָל תְּלַת, וּשְׁבִיעָאָה לְשִׁית, וְאִיהִי בְּצוּרַת חֹלֶ״ם, בְּאִלֵּין חָמֵשׁ (וַיִּקְרָא ב, ב) : וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִשָּׁם מְלֹא קֳמְצוֹ, קָמֵ״ץ אִיהוּ י׳ כַּד אִתְּפַּתַּח בְּה׳ נְקוּדִין אִיהוּ ה׳, חָמֵשׁ אֶצְבְּעָאן, דִּבְהוֹן אִתְּפַּתַּח קָמֶץ דְּאִיהוּ י׳, לְחַמְשִׁין תַּרְעִין דְּחֵירוּ.

וְאַתְוָון י״ה כְּחֶשְׁבַּן חֹלֶ״ם דְּאִיהוּ אֶמְצָעִי, וְחֵר״ק כְּחֶשְׁבַּן ו״ה, ו׳ דְּרוֹעָא ה׳ כָּתֵף, קָמֵ״ץ י״ד פְּרָקִין דְּאֶצְבְּעָן, וְהַאי אִיהוּ (שְׁמוֹת יז, טז) : וַיֹּאמֶר כִּי יָ״ד עַל כֵּס יָ״הּ, וְאִנּוּן רְמִיזִין יהו״ה אלהינ״ו יהו״ה, וּבְחָמֵשׁ אֶצְבְּעָאן דְּיַד שְׂמָאלָא י״ד פְּרָקִין, רְמִיזִין כוז״ו במוכס״ז כוז״ו, וְאִינּוּן כ״ח, דְּאִתְּמַר עֲלַיְיהוּ (בַּמִּדְבָּר יד, יז) : וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּ״חַ יהו״ה, וְהָכִי סְלִיק אי״ה או״ה כ״ח, דִּרְמִיזִין (יִרְמְיָה יז, יב) : בְּכִסֵּא כָבוֹד מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן.

מַיִּד דְּאִסְתַּלְקוּ, וַיֵּלְכוּ בְלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף (אֵיכָה א ו), וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין, כָּל הָאוֹמֵר אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּכָל כֹּחוֹ, קוֹרְעִין לוֹ גְּזַר דִּינוֹ שֶׁל שִׁבְעִים שָׁנָה, דְּאִנּוּן שַׁבְעִין שְׁנִין, בָּתַר אֶלֶף וּמָאתָן שְׁנִין, דְּאִתְחֲרַב בֵּי מַקְדְּשָׁא, וְאִית דְּחָשִׁיב לוֹן מִשֶּׁבָּטֵל הַתָּמִיד, בְּגִין דִּבְדַרְגָּא דְּיַעֲקֹב תַּלְיָא קֵץ דְּפוּרְקָנָא, דְּדַרְגֵּיהּ אֱמֶת, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (מִיכָה ז, כ) : תִּתֵּן אֱמֶ״ת לְיַעֲקֹב, דְּאִיהוּ סִימָן אֶלֶף מָאתַיִם תִּשְׁעִים, וְאִית דְּאוֹסִיף בֵּיהּ ב׳, קָרוֹב

יהו״ה לְכָל קוֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶּאֱמֶת (תְּהִלִּים קמה, יח), לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ (שָׁם סז, ג), אוֹף הָכִי אֶרֶץ, אֶלֶף ר״ץ, מָאתַיִם וְתִשְׁעִים, לְקַיֶּימָא בְּהוֹן אֶמֶ״ת מֵאֶרֶ״ץ תִּצְמָח (שָׁם פד, יב), כַּד יְהוֹן לְבָר כְּחוּשְׁבַּן אֶרֶ״ץ, אֲבָל גְּזַר דִּינָם שִׁבְעִים שָׁנִים.

דָּבָר אַחֵר, וְהַמַּשְׂכִּילִים אִנּוּן נְקוּדֵי, יַזְהִירוּ דְּנָהֲרִין בְּאַתְוָון, דְּאִנּוּן נְקוּדִין עֲגוּלִין, אַתְוָון מְרוּבָּעִין, דִּבְאַתְוָון אִתְבְּרִיאוּ אַרְבַּע חֵיָוון דְּכָרְסַיָּא, דְּאִתְמַר עֲלַיְיהוּ בְּעִנְיָנָא דְּיֶחֱזְקֵאל (א, יג), וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ, אִלֵּין אִנּוּן נְקוּדֵי דְּאוֹרַיְתָא, דְּאִנּוּן תִּשְׁעָה, דִּבְהוֹן אִתְבְּרִיאוּ תִּשְׁעָה גַּלְגַּלֵּי דְּכָרְסַיָּא, כָּרְסַיָּא אִיהִי עֲשִׂירָאָה לְתִשְׁעָה גַּלְגַּלִּים, דְּנָהֲרִין בְּהוֹן עֶשֶׂר אַתְוָון דְּאִנּוּן יו״ד ה״א וא״ו ה״א, וּבְהוֹן אִתְבְּרִיאוּ, וְאַרְבַּע אַתְוָון דְּאִנּוּן יהו״ה, נָהֲרִין בְּאַרְבַּע חֵיָוון, וּבְהוֹן אִתְבְּרִיאוּ.

וְשָׁם יהו״ה אִיהוּ עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, אֱמֶת, וּשְׁכִינְתֵּיהּ תּוֹרַת אֱמֶת, בָּהּ אִתְבְּרִיאַת כָּרְסַיָּא דְּאִיהִי אֱלֹהִי״ם, וְהַיְנוּ בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי״ם, בְּאוֹרַיְיתָא דְּאִיהִי רֵאשִׁית בָּרָא כָּרְסַיָּא דְּאִיהִי אֱלֹהִי״ם, דְּהָכִי סְלִיק הַכִּסֵּ״א לְחוּשְׁבַּן אֱלֹהִי״ם.

וְאִית אוֹרַיְיתָא דִּבְרִיאָה, וְאוֹרַיְיתָא דַּאֲצִילוּת, אוֹרַיְיתָא דִּבְרִיאָה, יהו״ה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ (מִשְׁלֵי ח, כב), וְאוֹרַיְיתָא דַּאֲצִילוּת תּוֹרַת יהו״ה תְּמִימָה (תְּהִלִּים יט, ח), וּבָהּ תָּמִים תִּהְיֶה עִם יהו״ה אֱלֹהֶי״ךָ (דְּבָרִים יח, יג), וּמִסְטָרָא דִּילָהּ אִתְמַר עַל יִשְׂרָאֵל (שָׁם יד, יג) : בָּנִים אַתֶּם לַיהו״ה,

כח אייר

וּמְנָא לָן דְּאוֹרַיְיתָא דַּאֲצִילוּת אִיהִי תּוֹרַת יהו״ה דְּתַלְיָא בִּשְׁמֵיהּ, אֶלָּא הָכִי אוּקְמוּהָ, זֶה שְׁמִי לְעֹלָם (שְׁמוֹת ג, טו), שְׁמִי עִם י״ה שְׁסָ״ה, זְכַר״י עִם ו״ה רְמַ״ח, תּוֹרָ״ה בְּחֶשְׁבַּן אַתְוֹוי תרי״א, וְעִם אָנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה [ה.] לְךָ אִיהִי תַּרַי״ג, וְהַיְנוּ ב׳ דְּאִתּוֹסְפַת בַּתּוֹרָה.

זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם דָּא יו״ד ה״א וא״ו ה״א, וּבְגִין דָּא כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ (מִשְׁלֵי ג, לה), וְאוֹקְמוּהוּ רַבָּנָן דְּמַתְנִיתִין אֵין כָּבוֹד אֶלָּא תּוֹרָה, וְאִית כָּבוֹד נִבְרָא, וְאִית כָּבוֹד נֶאֱצָל, מִסְּטְרָא דְּאוֹרַיְיתָא דִּבְרִיאָה, אִתְּמַר בְּיִשְׂרָאֵל (וַיִּקְרָא כה, נה): כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִסְּטְרָא דַּאֲצִילוּת, בָּנִים אַתֶּם לַיהו״ה וְגוֹמֵר (דְּבָרִים יד, א).

וּלְעֵילָּא עַל כֻּלָּא עִלַּת עִלּוֹת כֻּלָּא דְּלֵית אֱל״ה עֲלֵיהּ, וְלַאו תְּחוֹתֵיהּ, וְלַאו לְאַרְבַּע סִטְרֵי עָלְמָא, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין, וְאִיהִי אַסְחַר וּמְקַבֵּל בָּהּ יִסּוּרִין וּמַרְעִין וּמַכְאוֹבִין בִּדְחִילוּ דְּמָארֵיהּ, אַהֲבָה בְּסוֹפָהּ, כְּגַוְונָא דְּאוּקְמוּהָ מָארֵי מַתְנִיתִין, עַל אִלֵּין מָארֵי קוּשְׁיָין וּמַחֲלוֹקוֹת, אֶת וָהֵב בְּסוֹפָה (בַּמִּדְבָּר כא, יד), וְאוּקְמוּהָ אַהֲבָה בְּסוֹפָהּ, דְּמַה דַּהֲוַת לוֹן שְׁכִינְתָּא סוֹף דְּכָל דַּרְגִּין, קוּשְׁיָא וְדִין מִסְּטְרָא דִּגְבוּרָה, אִתְחַזְרַת לוֹן אַהֲבָה מִסְּטְרָא דִּימִינָא, אַהֲבַת חֶסֶד, וּבְגִין דָּא כָּל הַמְקַיֵּים אֶת הַתּוֹרָה מֵעוֹנִי, סוֹפוֹ לְקַיְּימָהּ מֵעוֹשֶׁר, וְהַאי אִיהוּ אַהֲבָה בְּסוֹפָהּ, וְכָל מָאן דְּלָא מְקַיֵּים לָהּ מֵעוֹשֶׁר, לָא יְקַיְּימָהּ מֵעוֹנִי.

דַּרְגָּא חֲמִישָׁאָה בִּירָאַת יְיָ אוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין, כָּל הַקּוֹדֵם יִרְאָתוֹ לְחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת, וְכָל הַקּוֹדֵם חָכְמָתוֹ לְיִרְאַת חֶטְאוֹ אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת, דְּכָל הַקּוֹדֵם חָכְמָתוֹ לְיִרְאָתוֹ לְמָה

הוּא דּוֹמֶה, לְמִי שֶׁמָּסְרוּ לוֹ מַפְתְּחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְלֹא מָסְרוּ לוֹ מַפְתְּחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים, בַּמֶּה יִכָּנֵס.

וּבְאַרַח רָזָא, אדנ״י תַּמָּן י׳ יִרְאַת יְיָ, וְאִלֵּין אַרְבַּע אַתְוָון אִנּוּן מַפְתְּחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים דִּילָהּ, י׳ מִן יהו״ה אִיהִי חָכְמָה, וְאַרְבַּע אַתְוָון דְּהַאי שְׁמָא אִנּוּן מַפְתְּחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וּבְגִין דָּא אַקְדִּימוּ בְּצִלּוֹתָא אדנ״י שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּלְבָתַר חָתְמִין לָהּ בְּשֵׁם יהו״ה, בָּרוּךְ אַתָּה יהו״ה מָגֵן אַבְרָהָם, וְאוֹף הָכִי אַקְדִּים שְׁבָ״א דְּאִיהִי יִרְאָה בְּשֵׁם יהו״ה, לְאַהֲבָה דְּאִיהִי קְמ״ץ רַחֲמֵי, שְׁבָ״א מִסְטְרָא דִּגְבוּרָה, כִּי בָאֵשׁ יְהוָ״ה נִשְׁפָּט (יְשַׁעְיָה סו, טז), קְמַ״ץ מִימִינָא, וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִשָּׁם (וַיִּקְרָא ה, יב), בְּגִין דְּמַעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, וּבְגִין דָּא אַקְדִּימוּ שְׁסָ״ה לֹא תַעֲשֶׂה דְּאִנּוּן דְּחִילוּ, לְרַמַ״ח פִּקּוּדִין דְּאִנּוּן רְחִימוּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שְׁמוֹת ג, טו) : זֶה שְׁמִי לְעֹלָם וְכוּ׳, שְׁמִי עִם י״ה שְׁסָ״ה, זִכְרִי עִם ו״ה רְמַ״ח.

דַּרְגָּא שְׁתִיתָאָה בְּיִרְאַת יְיָ, וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ וכו׳ (יְשַׁעְיָה לג, ו), אֱמוּנַת סֵדֶר זְרָעִים, עִתֶּיךָ סֵדֶר מוֹעֵד, חֹסֶן סֵדֶר נָשִׁים, יְשׁוּעוֹת סֵדֶר נְזִיקִין, חָכְמָה סֵדֶר קָדָשִׁים, וָדָעַת סֵדֶר טַהֲרוֹת, אִי אִיכָּא יִרְאַת יְיָ אִין, וְאִי לָא לָא, וְסִימָן זְמַ״ן נָקַ״ט.

וְאִלֵּין שִׁית סִדְרֵי מִשְׁנָה בְּאַרַח רָזָא, אִנּוּן מֵעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּכָלִיל שִׁית סִדְרֵי מַתְנִיתִין, וּמָאן דְּבָעֵי לְנַטְלָא לֵיהּ בְּלָא שְׁכִינְתֵּיהּ דְּאִיהִי יִרְאַת יְיָ,

כט אייר

עֲלֵיהּ אִתְמַר (מִשְׁלֵי טז, כח): וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף. כְּאִלּוּ עָבִיד קְצוּץ וּפְרוּד בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, וּבְגִין דְּלָא יַעַבְדוּן פְּרוּדָא, אַף עַל גַּב דְּאוֹלִיף אָדָם שִׁית סִדְרֵי מִשְׁנָה, וְלָא אַקְדִּים לֵיהּ יְרָאַת יְיָ, דְּאִיהִי שְׁכִינְתֵּיהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא שַׁרְיָא לְגַבֵּיהּ, וּבְגִין דָּא אִי אִיכָּא יִרְאַת יְיָ אִין, וְאִי לָא לָא, כְּאִלּוּ לָא הֲוָה כְּלוּם בִּידֵיהּ.

אֱמוּנָה אִיהִי אִימָּא עִלָּאָה מִסְטְרָא דְּחֶסֶד, דְּבָהּ קְרִיאַת שְׁמַע דְּאִיהִי אֱמוּנָה, וְאִיהִי עִתִּיךְ מִסְטְרָא דִּגְבוּרָה, דְּבֵיהּ אִתְמַר (וַיִּקְרָא טז, ב): וְאַל יָבֹא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגוֹמֵר, חֶסֶן אִיהוּ מִסְטְרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, יְשׁוּעוֹת אִתְקְרַיִת מִסְטְרָא דִּנְצָח, וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא יִנָּחֵם (שְׁמוּאֵל א׳ טו, כט), חָכְמָה אִיהִי סֵדֶר קָדָשִׁים דְּאִיהוּ הוֹד, וָדַעַת אִיהוּ יְסוֹד דְּאִיהוּ סֵדֶר טַהֲרוֹת.

וְאִית דְּיֵימָא בְּהִפּוּכָא, מִסְטְרָא דִּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה אִיהִי אֱמוּנָה, וּמִסְטְרָא דְּצַדִּיק דְּבֵיהּ כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהָן אָמֵ״ן, דְּאִנּוּן יאהדונה״י, וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי [ה׃] לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ בוֹ עַל הָאָרֶץ (בְּרֵאשִׁית א, יא), וּבְגִין דָּא אִתְקְרֵי סֵדֶר זְרָעִים.

עִתִּיךְ אִיהִי מִסְטְרָא דְּהוֹד דְּאִיהִי סֵדֶר מוֹעֵד, דְּבֵיהּ אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל חָמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בְּתִחְלַת שֵׁשׁ, חֶסֶן אִיהוּ מִסְטְרָא דְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא דְּבֵיהּ סֵדֶר נָשִׁים, יְשׁוּעוֹת אִיהִי סֵדֶר נְזִיקִין מִסְטְרָא דִּגְבוּרָה, דְּתַמָּן כָּל דִּינִין נָפְקִין לְמָאן דְּעָבִיד נֶזֶק לְחַבְרֵיהּ, חָכְמָה אִתְקְרִיאַת מִסְטְרָא דְּחֶסֶד, דְּבָהּ הָרוֹצֶה לְהַחְכִּים

יַדְרִים וְהוּא סֵדֶר קָדָשִׁים, וְעִמֵּיהּ נֶצַח, הֲדָא הִיא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים טז, יא) : נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, דַּעַת דְּאִיהוּ סֵדֶר טַהֲרוֹת, וְאִנּוּן שִׁית סִדְרֵי מַתְנִיתִין, בְּרָזָא דְלַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, מֵרַחֲמֵי לְדִינָא וּמִדִּינָא לְרַחֲמֵי.

דַּרְגָּא שְׁבִיעָאָה בְּיִרְאַת יְיָ דְּלֵית לֵיהּ חוֹסֶר, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים לד, י) : יְרָאוּ אֶת יְיָ קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו, לַאו יְהֵא מֵאִנּוּן דְּאִתְמַר בְּהוֹן (מִשְׁלֵי יא, כד) : וְחוֹשֵׂךְ מִישָׁר אַךְ לְמַחְסוֹר, וְלָא יְהֵא לֵיהּ חוֹסֶר בְּאוֹרַיְיתָא אִם הוּא מָארֵי תוֹרָה, דְּבְלַאו אוֹרַיְיתָא לֵית דְּחִילוּ, כְּמָא דְאִתְמַר אֵין בּוּר יָרֵא חֵטְא, כְּגַוְונָא דְלֵית אוֹרַיְיתָא בְּלָא דְחִילוּ, אוֹף הָכִי לֵית דְּחִילוּ בְּלָא אוֹרַיְיתָא, לָא יְהֵא חִסָּרוֹן בְּנִשְׁמָתֵיהּ, וְלָא יְהֵא חִסָּרוֹן בְּעוֹבְדּוֹי טָבִין, דְּלֵית חוֹסֶר וַעֲנִיוּת כְּחוֹסֶר דְּאוֹרַיְיתָא וּפִקּוּדַיָיא טָבִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מָארֵי מַתְנִיתִין, אֵין עָנִי אֶלָּא מִתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת, דְּגוּפָא אִיהוּ עוֹבְדֵי יְדוֹי דְּבַר נַשׁ, לֵית חוֹסֶר סַגִּי מִנֵּיהּ בָּתַר דְּלַאו אִיהוּ עוֹבְדּוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קכז, א) : אִם יהו״ה לֹא יִבְנֶה בַּיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ, וְדָא גָּרַם דְּיִתְחָרַב בֵּי מַקְדְּשָׁא, דְּלָא הֲוָה עוֹבְדֵי יהו״ה.

דַּרְגָּא תְּמִינָאָה בְּיִרְאַת יְיָ, לְמֶהֱוֵי לֵיהּ בֹּשֶׁת אַנְפִּין, מָאן דְּאִית לֵיהּ בֹּשֶׁת אַנְפִּין דְּלָא לְמֶעֱבַד עֲבֵירָה דְּאָתֵי לִידּוֹי בְּגִין דְּחִילוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּאִלּוּ בֵּיהּ אִתְבְּרִי עָלְמָא, וּבְגִין דָּא בְּרֵאשִׁי״ת יָרֵ״א בֹּשֶׁ״ת,

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

הודפס לזכות

ליאל ז׳אן בן אהובה
וחנה בת לאה מרים הי״ו

אור בן חנה ותהילה בת
אזמרלדה הי״ו

וכל נשמות ישראל הזקוקים להפקד
בדבר ישועה ורחמים שיפקדו בזרע
של קיימא בקרוב, אמן כן יהי רצון!

ולהבדיל לעילוי נשמת:

יהודה ליאון בן יעקב
וקוטה ז״ל

נפ׳ ח״י ניסן תשפ״ו

ת.נ.צ.ב.ה.

זכות הדפסת בי"ת
ומשניות זהר
יכול להיות שלך או
לעילוי נשמת קרוב
משפחתך!
אלפי דפי גמרא
אלפי פרקי משנה
ותוספתא
נ"ך ודפי זהר לזכותך!

זכות שבועית: 180 ₪

זכות חודשית: 520 ₪

להקדשות: 058-3273775

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת במדבר

כג	יום ראשון	ל"ח לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:31 נץ החמה ..... 5:43 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:17 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:09 סו"ז תפילה ..... 10:17 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:25 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:38	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין י **ירושלמי:** בבא קמא ח **תוספתא:** תענית ג **נ"ך:** דברי הימים א כו **משניות:** כתובות ד **זהר:** שמות א עמ' קסא-קסב	10
כד	יום שני	ל"ט לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:30 נץ החמה ..... 5:42 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:16 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:08 סו"ז תפילה ..... 10:17 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:26 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:39	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין יא **ירושלמי:** בבא קמא ט **תוספתא:** מגילה א **נ"ך:** דברי הימים א כז **משניות:** כתובות ה **זהר:** שמות א עמ' קסג-קסד	11
כה	יום שלישי	מ' לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:30 נץ החמה ..... 5:42 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:16 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:08 סו"ז תפילה ..... 10:17 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:27 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:40	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין יב **ירושלמי:** בבא קמא י **תוספתא:** מגילה ב **נ"ך:** דברי הימים א כח **משניות:** כתובות ו **זהר:** שמות א עמ' קסה-קסו	12
כו	יום רביעי	מ"א לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:29 נץ החמה ..... 5:41 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:15 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:08 סו"ז תפילה ..... 10:17 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:27 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:40	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין יג **ירושלמי:** בבא קמא יא **תוספתא:** מגילה ג **נ"ך:** דברי הימים א כט **משניות:** כתובות ז **זהר:** שמות א עמ' קסז-קסח	13
כז	יום חמישי	יום כיפור קטן מוקדם, מ"ב לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:28 נץ החמה ..... 5:40 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:15 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:07 סו"ז תפילה ..... 10:16 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:28 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:41	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין יד **ירושלמי:** בבא קמא יב **תוספתא:** מועד קטן א **נ"ך:** דברי הימים ב א **משניות:** כתובות ח **זהר:** שמות א עמ' קסט-קע	14
כח	יום שישי הדלקת נרות (40 דק'): 6:49 (20 דק'): 7:09	מ"ג לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:27 נץ החמה ..... 5:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:14 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:07 סו"ז תפילה ..... 10:16 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:29 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:42	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין טו **ירושלמי:** בבא קמא יג **תוספתא:** מועד קטן ב **נ"ך:** דברי הימים ב ב **משניות:** כתובות ט **זהר:** שמות א עמ' קעא-קעב	15
כט	שב"ק מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:42	שב"ק פרשת במדבר מברכין חודש סיון, ערב ר"ח סיון, מ"ד לעומר עלות השחר (72 דק') ... 4:27 נץ החמה ..... 5:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:14 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:07 סו"ז תפילה ..... 10:16 חצות היום ..... 12:34 שקיעה ..... 7:29 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:42	**ליקוט יומי:** **בבלי:** חולין טז **ירושלמי:** בבא קמא יד **תוספתא:** חגיגה א **נ"ך:** דברי הימים ב ג **משניות:** כתובות י **זהר:** שמות א עמ' קעג-קעד	16

המולד יהיה במוצאי שבת קודש בשעה 6, 2 דקות ו-15 חלקים

עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - יְכוֹלִים הַכֹּל,
בְּלִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא - לֹא יְכוֹלִים כְּלוּם !
(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)